

SOLI DEO GLORIA

Solas

číslo 25

zima 2014

Boh zjavený v tele

...aby upravil naše nohy na cestu pokoja.

Lukáš 1:79

***Tvoje slovo je sviecou mojej nohe
a svetlom môjmu chodníku.***

Žalm 119:105

Otče, prijmi obeť chvál!

Otče, prijmi obeť chvál, že si svojho Syna dal,
za milosť a dobrotu, ľuďom k spáse, k životu.

Spasiteľu, Pane náš, Ty si slávny Mesiáš,
veky s túžbou čakaný, proroctvami hlásaný.

Keď sa naplnil ten čas, Boh zostúpil medzi nás –
anjeli sa radujú, pastierom to zvestujú.

„Sláva Bohu na nebi, pokoj ľuďom na zemi!“ –
správa krásna zneje v dial': na zem prišiel nebies Kráľ.

Prijmi, Pane, vrúcny vďak, hriešnych že si ľúbil tak:
Z lásky seba dal si v zmar, nám si získal spásy dar!

*Spevník Duchovné piesne, Nitra 1987, pieseň č. 31.
Publikované s láskavým súhlasom zostavovateľa spevníka.*

obsah

Otče, prijmi obeť chvál!.....	1	Biblické kázanie a evanjelizácia	23
Boh zjavený v tele.....	2	Učenie o viere.....	27
Kto je Ježiš Kristus z Nazareta?.....	5	Poslušnosť Bohu	31
Obraz Božej slávy	8	Káľef.....	32
Príbeh Balsazára	13	Prvý hriech.....	38
Boží hnev, ktorý sa zjavuje.....	15	PodĎakovanie a prosba redakcie	39

Boh zjavený v tele

Ale Duch hovorí výslovne, že v neskorších časoch odstúpi niektorí od viery, ktorí budú počúvať bludných duchov a učenia démonov, hovoriacich v pokrytectve lož...

1. Timoteovi 4:1-2

Od samého začiatku služby Ježiša Krista z Nazareta a histórie Cirkvi ako jeho Tela, mnohí spochybňovali jeho božstvo, alebo odmietali prijať, že on je Boh svojou podstatou a v plnom zmysle významu tohto slova. Táto situácia trvá až do dnešných dní. S odmietaním božstva Pána Ježiša Krista sa stretávame aj v dnešných dňoch a to v rôznej prešpekulovanej a rafinovanej podobe falošných učení. Na stránkach časopisu *Solas* sme preto otvorili tému *Božstvo Ježiša Krista*. Poukazovanie na jeho božstvo tak, ako je zjavené v Písme, považujeme stále za potrebné pre upevnenie v biblickej viere a na jej obranu. Nie je nám záťažkou písať o božstve Ježiša Krista z Nazareta a píšeme o tom s radosťou, lebo, ako sme to uviedli už v prvom čísle časopisu *Solas*, sme *kristocentrickí* – naším Bohom a Pánom je Ježiš Kristus z Nazareta. Ježiš Kristus je v strede našich srdc, myslí, života. V tomto článku poukážeme na jeho božstvo z 1. listu Timoteovi.

Prvý list apoštola Pavla Timoteovi, adresovaný svojmu pravému dieťaťu vo viere (1. Timoteovi 1:2), veľa hovorí o pravej pobožnosti – o praktickom živote v spasiteľnej viere. V kontexte tejto skutočnosti apoštol pripomína a poukazuje aj na božstvo nášho Pána Ježiša Krista. Prejdeme miesta tohto listu, v ktorých sa nachádzajú priame prehlásenia o božstve Ježiša Krista, alebo ktoré ho naznačujú:

1.

A vyznane veľké je tajomstvo pobožnosti: Boh zjavený v tele, ospravedlnený v Duchu, zjavený anjelom, kázaný pohanom, uverené mu na svete, hore vzatý v sláve. (1. Timoteovi 3:16)

Písmo tu v 1. Timoteovi 3:16 hovorí, že Ježiš Kristus je Boh, lebo prvá časť verša

(*Boh zjavený v tele*) hovorí, že Boh sa zjavil v tele a druhá časť verša (ospravedlnený v Duchu, zjavený anjelom, kázaný pohanom, uverené mu na svete, hore vzatý v sláve) sa priamo vzťahujú na Ježiša Krista. *Boh zjavený v tele* je Ježiš Kristus z Nazareta – Ježiš Kristus z Nazareta je *Boh zjavený v tele*.

Tak to oznamuje aj apoštol Ján. Keď v prvej kapitole svojho evanjelia píše o *Slove, ktoré sa stalo telom a ktoré bolo Bohom*, tak píše o Ježišovi Kristovi z Nazareta: „*Na počiatku bolo Slovo a to Slovo bolo u Boha a to Slovo bol Boh. A on, to Slovo sa stalo telom a stánilo medzi nami...*“ (Ján 1:1 a 14) – a v kontexte témy tiež Ján 3:16-17.

Ten, kto je *kázaný (zvestovaný) pohanom*, je Boh zjavený v tele. *Pohanom*, cieľom spasenia, je *kázaný* Ježiš Kristus (Matúš 28:19; Marek 16:15;

Lukáš 24:46-47). To bola aj služba apoštolu Pavla („Ale keď sa zalúbilo Bohu, ktorý ma oddelil od života mojej matky a povolal svojou milosťou, zjaviť vo mne svojho Syna, aby som ho zvestoval medzi pohanmi...“, Galatským 1:15-16), ktorý bol apoštolom Ježiša Krista zvlášť určeným zvestovať evanjelium pre pohanov („Nakoľko teda som ja apoštolom pohanov...“, Rímskym 11:13; pozri tiež Skutky 13:46 a 26:15-18 a najmä verše 17 a 18; 1. Korintským 1:17; 1. Timoteovi 2:7). Pánovi apoštoli a učenici nezvestovali inú cestu spasenia, iba vieru v evanjelium Ježiša Krista.

Boh zjavený v tele, ktorému je uverené na svete, je Ježiš Kristus – tak kázal aj apoštol Peter, napr.: „A nieto v inom nikom spasenia, lebo ani nieto iného mena pod nebom, ktoré by bolo bývalo dané niekomu medzi ľuďmi, v ktorom by sme mali byť spasení.“ (Skutky 4:12; v celej štvrtjej kapitole je reč o Ježišovi Kristovi z Nazareta). Tak píše aj apoštol Ján: „Ako si ty mňa poslal na svet, tak som i ja ich poslal do sveta... Ale neprosím len za týchto, ale aj za tých, ktorí majú skrze ich slovo uveriť vo mňa“ (Ján 17:18 a 20); „Ale všetkým, ktorí ho prijali, dal právo a moc stať sa deťmi Božími, tým, ktorí veria v jeho meno [v meno Ježiša Krista z Nazareta]“ (Ján 1:12).

Je to Ježiš Kristus z Nazareta, ktorý bol tretieho dňa vzkriesený z mŕtvych a potom hore vzatý (do neba) v sláve. „... Galilejskí mužovia, čo tu stojíte a hľadíte do neba? Tento Ježiš, ktorý bol vzatý od vás hore do neba, príde tak, ako ste ho videli ísť do neba.“ (Skutky 1:11, 2:33). „[sila jeho vlády] ktorú spôsobil v Kristovi vzkriesiac ho z mŕtvych a posadiac po svojej pravici v ponebeských oblastiach“

(Efezským 1:20). „Ale hlavné pri tom, o čom je slovo, je to, že máme takého veľkňaza, ktorý sa posadil po pravici trónu Veličenstva v nebesiach“ (Židom 8:1, 1:3, 10:12, 12:2). Ten, ktorý bol hore do neba vzatý v sláve, a to pred očami mnohých svedkov, je Boh zjavený v tele – a podľa Písma je to Ježiš Kristus z Nazareta.

Aj toto miesto (1. Timoteovi 3:16) je nespochybniteľným a „nepriestrelným“ argumentom o božstve Pána Ježiša Krista. Myslím si, že to je tak zřejmé a jednoznačné, že nie je potrebné viac tento verš rozvádzať.

2.

... aby si zachoval seba čo do toho prikázania nepoškvrneného a bezúhonného až do zjavenia sa nášho Pána Ježiša Krista (verš 14), ktoré ukáže vo vlastných časoch ten blahoslavený a jediný Mocnár, Kráľ kralujúcich a Pán panujúcich (verš 15), ktorý má sám jediný nesmrteľnosť a býva v neprístupnom svetle, ktoré nevidel nikto z ľudí ani nemôže vidieť, ktorému česť a večná sila. Amen (verš 16). (1. Timoteovi 6:14-16)

Toto miesto obsahuje veľmi silnú výpoveď o božstve Pána Ježiša Krista. Verš 14 jednoznačne hovorí o Ježišovi Kristovi z Nazareta, ktorý má znova prísť sem na Zem. Verše 15 a 16 hovoria, že to ukáže ten, ktorý je v týchto veršoch menovaný ako *blahoslavený a jediný Mocnár, Kráľ kralujúcich a Pán panujúcich, ktorý má sám jediný nesmrteľnosť a býva v neprístupnom svetle, ktoré nevidel nikto z ľudí ani nemôže vidieť, ktorému česť a večná sila* – tu sú vymenované niektoré vlastnosti, ktorými apoštol opisuje samotného Boha (pozri Ján 1:18). Pritom

pomenovanie *Kráľ kralujúcich a Pán panujúcich* je podľa 16. verša 19. kapitoly Knihy Zjavenia rovnako a priamo pripísané Ježišovi Kristovi: „A na svojom rúchu a na svojich bedrách má napísané meno: *Kráľ kráľov a Pán pánov.*“

Pojem *nesmrteľnosť* je iným vyjadrením (synonymom) pojmu *večná existencia* alebo presnejšie výrazu: *mať život sám v sebe*. Rovnako ako Otec (Boh) má život (nesmrteľnosť) sám v sebe, tak ho má aj Syn (Ježiš Kristus z Nazareta): „*Lebo ako Otec kriese mŕtvych a oživuje, tak aj Syn, ktorých chce, oživuje. Lebo ako má Otec život sám v sebe, tak dal aj Synovi, aby mal život sám v sebe*“ (Ján 5:21 a 26). Žiadna stvorená bytosť nemá život sama v sebe – to je Písmom povedané len o Bohu (pozri napr. Rímskym 4:17, 8:11 a tiež 1. Timoteovi 6:13). Vlastnosť *mať život sám v sebe* poukazuje na večnú existenciu – a večne existuje len Boh. *Mať život sám v sebe* je len Božia vlastnosť a túto vlastnosť Ježiš Kristus z Na-

zareta má (Ján 5:21)! „... v *Kristovi všetci budú oživení*“ (1. Korinským 15:22); „*Tak je aj napísané: Prvý človek, Adam, stal sa živou dušou, posledný Adam oživujúcim duchom*“ (1. Korinským 15:45).

Život, ktorý majú stvorené bytosti, nie je život sám v sebe. Ten, kto má život sám v sebe je zdrojom života – a to sa o žiadnej stvorenej bytosti nedá povedať. Dať život môže len Boh: „*Priказujem ti pred Bohom, ktorý oživuje všetko...*“ (1. Timoteovi 6:13). Večný život, ktorý máme, je život v Ježišovi Kristovi: „*a keď sa zjaví Kristus, náš život...*“ (Kolosenským 3:4; pozri tiež 1. Jánov 5:11-12, 5:16); „*Pavel, apoštol Ježiša Krista vôľou Božou podľa zaslúbenia života, ktorý je v Kristu Ježišovi*“ (2. Timoteovi 1:1).

Pri pozornom čítaní Nového zákona v každej jeho knihe, podobne ako tu v prvom liste Timoteovi, môžeme nájsť prehlásenie o tom, že Ježiš Kristus z Nazareta je Boh.

Drahoslav Vajda

Kto je Ježiš Kristus z Nazareta?

Ježiš je Boh

Nie sú žiadne iné otázky, ktoré by boli natoľko kľúčové a mali taký veľký dopad ako tieto: Kto je Ježiš? Je alebo nie je Bohom? Čo učia Písma?

Očividne Boh

Písma nám jednoducho nedovolia myslieť si o Kristovi menej, než máme. Nedovolia nám zblúdiť a minúť sa cieľa. Boží Syn je skutočne nazývaný Bohom aj v čase pred svojím vtelením. Sú mu pripisované Božie atribúty. Konal božské skutky a prijímal uctievanie, ktoré náleží Bohu.

Jednou z božích vlastností je večná existencia. Písma ju dosť jasne pripisujú Pánovi Ježišovi Kristovi. Napríklad v Izaiášovi 44:6 čítame ako Jehova hovorí o sebe: „Ja som prvý a ja som i posledný“. Ale v knihe Zjavenie hovorí Ježiš: „Ja som Alfa i Omega, počiatok i koniec, prvý i posledný“ (Zjavenie 22:13). Jehova je večný, Ježiš je večný. Je zrejmé, že Ježiš je Jehova: je Boh.

Tým istým spôsobom vieme, že Boh sa nemení (Malachiáš 3:6). Je stále ten istý. Nemôže sa zmeniť. Čo je pravdivé o samotnom Bohu, je pravdivé aj o Pánovi Ježišovi Kristovi. Môžeme mu vyznať: „ty si ten istý“ (Židom 1:12). Sme premieňaní tým, že ho poznáme ako „Ježiša Krista [ktorý je] ten istý včera i dnes i naveky“ (Židom 13:8).

Ak sa veci majú takto, očakávali by sme, že je Kristus pred vtelením uctievaný, a to je presne to, čo nachádzame. V Izaiášovi v šiestej kapitole čítame o podivuhodnej udalosti, ktorá sa udia-

la okolo roku 700 pr. Kr. Prorok Izaiáš mal v chráme videnie o Jehovovi. Videl ho, ako sedí na tróne a je samotným centrom chvály, ktorú prinášajú nebesia. Obklopujú ho nádherní serafni, ktorí, aj keď sú sami bez hriechu, neboli schopní hľadiť na jeho nepoškvrnený majestát. „Svätý, svätý, svätý Hospodin Zástupcov,“ volali, „celá zem je plná jeho slávy!“ (Izaiáš 6:3). Celá budova sa triasla od tejto pravdy a naplnila sa dymom. Prizerajúci sa prorok bol úplne premožený tým, čo videl, a naplno si uvedomil vlastnú nečistotu a nehodnosť, keď porovnal svoj hriech s tým, čoho bol svedkom.

Ján vo svojom evanjeliu hovorí, že to, čo Izaiáš videl, bola sláva Pána Ježiša Krista! Najprv cituje to, čo v tej chvíli povedal Jehova tomuto dávne mu prorokovi, a pridáva: „To povedal Izaiáš, keď videl jeho slávu a hovoril o ňom“ (Ján 12:41). Z bezprostredného kontextu je zrejmé, že „jeho“ a „o ňom“ sa vzťahuje na Pána Ježiša Krista (viď verše 37-41). Jehova, ktorého Izaiáš videl, bol Boží Syn pred vtelením. Jemu patrí trón Jehovov. On je tiež svätý na pohľad a nachádza sa v strede nebeského uctievania. Nie je o nič menší od večného Boha. Niet sa čo čudovať, že medzi nebeské zákony patrí aj: „nech sa mu klaňajú všetci anjelia Boží!“ (Židom 1:6).

Boží Syn

Bok po boku s týmto učením, že Pán Ježiš Kristus je Boh vo svojom vlastnom práve, kráča biblické učenie, že tým, kým je, je kvôli Otcovi. Toto učenie sa označuje ako „večné splodenie Syna“ a my si teraz musíme o ňom niečo povedať, aby sa nestalo, že bude nepochopené a použité ako dôvod dať Kristovi menej slávy než Otcovi alebo o ňom zmyšľať ako o „menšom“ Bohu.

Pán Ježiš Kristus je opísaný ako „jednorodný od Otca“ (Ján 1:14); „jednorodný Syn“ (Ján 1:18; 3:16) a „jednorodný Syn Boží“ (Ján 3:18), a to bez akejkoľvek narážky na jeho ľudské narodenie sa medzi nami. Synove zrodenie má pôvod v Otcovi, ale naopak to už neplatí. Pojem „prvorodený“ je použitý ešte v dvoch ďalších prípadoch (Kolosenským 1:15, Židom 1:6). Tento výraz jednoducho podčiarkuje to, kým bol predtým, než sa uskutočnil akýkoľvek akt stvorenia. Vzťah medzi Otcom a Synom je očividne jedinečný. Písma sú však pripravené pomôcť našim obmedzeným mysliam pochopiť tento vzťah tým, že hovoria v súradniciach splodenia a narodenia. Už skôr sme čítali, že Syn je dokonalým obrazom Boha Otca a žiarou jeho slávy (Židom 1:3). Je zjavné, že sme vedení k tomu, aby sme pochopili, že by bolo nemožné, aby bol tým, kým je, bez Boha Otca. Ale o Bohu Otcovi sa nikde nepíše, že by bol dokonalým obrazom Boha Syna.

Týmto nenaznačujeme, že Otec stvoril Syna. Atanáziovo vyznanie viery správne hovorí, že: „Syn pochádza len z Otca, nie je ani učiný, ani stvorený, ale splodený“. Videli sme, že Pán Ježiš Kristus nie je stvorená bytosť. Je Bo-

hom tak, ako je Otec Bohom. Obidvaja sú Bohom, obidvaja sú rovnako Bohom, obidvaja sú večným Bohom a obidvaja sú Bohom v tom istom zmysle.

Nie je to tak, že by Boh Otec učinil Boha Syna Bohom. Znova opakujeme. On je Bohom vo svojom vlastnom práve. A predsa by bez Boha Otca nebola v božstve žiadna osoba, ktorá je Boh Syn. Syn je tým, kým je, kvôli Bohu Otcovi. Syn je vyjadrením Otca.

Je dôležité zdôrazniť, že tento vzťah Syna k Otcovi nemal žiadny počiatok. Stále bol takýto. Nikdy si nesmieme myslieť, že Ježiš sa nazýva „Synom“ len od vtedy, čo sa narodil ako človek do tohto sveta. Ján 1:14-18 zreteľne vysvetľuje, že na seba vzal telo, aby bolo ľuďom umožnené uvidieť jednorodného Otcovho, ale jednorodný bol už predtým. To nebolo postavenie, ktoré by prišlo neskôr. Rímskym 1:3 a Galatským 4:4 hovoria o ňom tým istým spôsobom ako o Božom Synovi ešte predtým, než začnú hovoriť o jeho narodení. Bol Synom ešte predtým, než ho Boh poslal na svet (Ján 3:16; Rímskym 8:3; 1. Jána 4:9).

Židom 1:5-8 je obzvlášť dôležitá pasáž. Ako Syn je Pán Ježiš Kristus prehlásený za Boha a má vládnuť na večnom tróne. Je to on, kto je ako „prvorodený“ privedený na svet. Jeho synovstvo je večné. Tento vzťah s Bohom Otcom nemal žiadny počiatok. Tiež je unikátny a presahuje naše chápanie: „nikto nezná Syna, iba Otec, ani Otca nezná nikto, iba Syn, a ten, komu by Syn chcel zjaviť“ (Matúš 11:27).

Boží Mesiáš

Pred príchodom Pána Ježiša Krista na tento svet bolo zrejmé, že prichádzajúci

Mesiáš nebude nikto menší než Boh. Pozrieme sa na niekoľko konkrétnych príkladov.

Žalm 2 hovorí o kráľovi, ktorý je výslovne označený ako Boží Syn a komu je slúbená univerzálna moc nad celou zemou a jej obyvateľmi. Každý je konfrontovaný s výzvou, aby sa mu poddal a veril, lebo ináč okúsi jeho hnev. Podobne ako všetky pasáže, ktoré sme v tomto oddieli citovali, aj túto Židia chápali ako opis prichádzajúceho Mesiáša, aj keď je pravda, že rozhodne podceňovali zmienky o jeho božstve, ktoré však aj tak zostali až príliš očividné na to, aby sa dali prehliadnuť. V Skutkoch 13:33 Pavol prehlasuje, že tento žalm sa vzťahuje na Pána Ježiša Krista. O Mesiášovi sa hovorilo v súradniciach božstva dlho predtým, než sa zjavil v tele. Bol známy ako Boží Syn storočia predtým, než na seba vzal ľudskú prirodzenosť.

Rovnako Žalm 45 Židia považujú za mesiášsky. Túto skutočnosť nám potvrdzuje autor listu Židom v Židom 1:8-9. Tieto verše úplne jasne ukazujú, že je správne nazývať Ježiša Bohom a o jeho tróne hovoriť ako o večnom. Tiež ukazujú, že postavenie „Syna“ je niečo, čo má a čím je prirodzene a zo svojej podstaty a nie niečo, čo obdržal, alebo čím sa stal pri vtelení.

Že Žalm 110 sa takisto vzťahuje na Mesiáša, nám nad všetky pochybnosti dokazuje sám Pán Ježiš Kristus (Matúš 22:43-44) a pisateľ listu Židom (Židom 5:6; 7:17). Je označený ako Dávidov Pán a je tu použité pomenovanie Adonai, ktoré je vždy pripisované len najvyššiemu Bohu, Bohu Izraela. Tento Boh je pozvaný k sedeniu po pravej ruke Jehovu až dovtedy, kým mu všetci jeho

nepriatelia nebudú položení za podnož jeho nôh. Toto je len jedna z mnohých staro-zmluvných pasáží, ktorá odhaľuje veľkolepú pravdu, že existuje niekto, kto je odlíšený od Boha a pritom to nie je nikto iný než Boh sám!

Podobnú informáciu nájdeme roztrúsenú v prorokoch. Izaiáš 9:6 hovorí o prichádzajúcom Mesiášovi ako o „Silnom Bohu“ (viď Matúš 4:14-16). Takúto identitu má už pri narodení. To nie je titul na základe povýšenia, ktorý by dostal neskôr. Podľa Jeremiáša je on „Hospodin [hebr. Jehova] naša spravodlivosť“ (Jeremiáš 23:6). Zachariáš má tú svätú odvahu predstaviť ho ako muža, ktorý je Jehovovým „druhom“ alebo partnerom! (Zachariáš 13:7; viď Matúš 26:31). Nemožno sa mýliť v tom, koho mali Židia očakávať. Ich ľudský Mesiáš má mať božskú podstatu. Má byť súčasťou božstva. Má to byť Boh sám!

Tiež im bolo povedané, že príchod Božieho Mesiáša by ich nemal prekvapiť. Bude ho predchádzať posol, ktorý mu pripraví cestu.

Na breh Jordána sa postavil Ján Krstiteľ s tvrdením, že on je ten predchodca, o ktorom hovoril Malachiáš (Marek 1:2; Ján 1:23). Svojím oblečením, vystupovaním a poslanstvom bol ako Eliáš, a tak sa skutočnosť, že on je naplnením Malachiášových predpovedí, stala ešte zjavnejšou (Malachiáš 4:5-6; viď Matúš 11:7-15). Objavenie sa zaslúbeného posla znamenalo, že príchod „Pána“, zaslúbeného Mesiáša, nemôže byť ďaleko. Celý národ bol rozrušený. Komu presne pripravoval Ján cestu?

A Ján svedčil a hovoril: Videl som Ducha, zostupujúceho s neba ako čo by holubicu, a zostal na ňom. A ja som ho

neznal, ale ten, ktorý ma poslal krstiť vodou, ten mi povedal: Na koho uvidíš zostupovať Ducha, a že zostáva na ňom, to je ten, ktorý krstí Svätým Duchom. A ja som videl a svedčil, že to je ten Syn Boží. (Ján 1:29–34).

Redakčne skrátený a mierne upravený výber z prvej kapitoly knihy Stuart Olyott „Ježiš je Boh a aj človek“ (podtitul: Čo Biblia učí o osobe Krista), vydavateľstvo Ordo salutis, Bratislava 2002, www.ordo.sk. Publikované s láskavým súhlasom vydavateľstva.

Obraz Božej slávy

Hoden si, Pane a náš Bože, vziať slávu a česť a moc, lebo ty si stvoril všetky veci, a pre tvoju vôľu sú a boli stvorené.

Zjavenie 4:11

Všetko, čo Boh stvoril, stvoril na svoju slávu. Boh nielenže všetko stvoril na svoju slávu, ale skrze stvorenstvo dáva svoju slávu ľuďom aj poznať (Zjavenie 4:9-11). Text Rímskym 1:18 až 20 učí, že Boh zjavuje svoju večnú moc a svoje božstvo v učených veciach.

Z Písma vieme, že Boh z ničoho stvoril všetko, čo je učené a nič z toho, čo je stvorené, nevzniklo mimo neho, za všetkým stojí on. Boh svoju slávu zjavil každému človeku bez rozdielu – nie len tým, ktorí uverili, a ktorí veria evanjeliu, ale každému človeku bez rozdielu Boh je tým zjavený ako večný a všemocný Vládca. Preto činí každého jedného človeka zodpovedným za to, či oslavuje Boha a vzdáva mu slávu, ktorá mu patrí.

Človek ako stvorená bytosť je súčasťou stvorenstva a rovnako zjavuje Božiu slávu a Božiu moc, čo vidíme napríklad aj vtedy, keď skúmame ľudský organizmus. To ale nie je všetko. Z Písma vieme, že prvý človek, Adam, bol stvorený na Boží obraz a platí to aj o nás všetkých – človek, aj po páde, nesie svojim spôsobom obraz Boha.

Potrebuje dobre porozumieť tomu, čo sa tým myslí, keď Písmo ho-

vorí, že niekto alebo niečo je obrazom niečoho alebo niekoho. Zastavme sa na chvíľku pri tom, čo je to byť obrazom. Alebo čo je to obraz. Pokúsím sa to vysvetliť na niekoľkých príkladoch.

Predstavte si, že sa vám dostane do ruky fotografia a na nej rozpoznáte napríklad mňa. Táto fotografia je obrazom mňa ako osoby. Aký účel má tento obraz a čo všetko môže vypovedať alebo zjaviť o mne? I keby na fotografii bola napríklad moja tvár. Ak by tvár na fotke bola pekne oholená, vlúdna, usmiata a mala dobrosrdečné oči, zrejme si pomyslíte, že som dobrý, vlúdny a pokojný človek a ešte k tomu povedzme elegantný a vzhľadný. No keby tvár bola neoholená, zamračená, poprípade nahnevaná, hlava strapatá, možno usúdite, že nie som veľmi príjemný človek, ktorému je lepšie sa vyhnúť. Keby som bol na tej fotografii na koni, tak si pomyslíte,

že mám rád kone, alebo že rád jazdím na koni. Keby som bol na bicykli, tak si môžete myslieť, že sa rád bicyklujem. Dokonca niekomu môže napadnúť, že som konštruktér a ten bicykel som sám skonštruoval a odfotil sa s ním, aby som sa pochválil, že to je moje dielo.

Čiže fotografia, obraz, dáva nejakú výpoveď o mne, o mojej identite, o mojich vlastnostiach a celkovo o mojej osobe. Samozrejme, že fotografia nie som ja sám – to je len môj obraz. Teda ak budete držať v ruke fotografiu, na ktorej som odfotografovaný, nemôžete povedať, že držíte v ruke mňa ako živú a skutočnú bytosť. Držíte v ruke len môj obraz.

Možno je to pre vás úsmevná ilustrácia, ale princípy, ktoré sa na nej naučíme, nám pomôžu pochopiť tie texty Písma, ktoré hovoria o obrazoch. V čom ma ale obraz (fotografia) nevystihuje? V tom, že obraz nie je dokonalý. Fotografia je dvojrozmerná a ja som trojrozmerný. Fotografia je mŕtva a ja som živý. Obraz môže o mne povedať niečo, ale nie všetko.

Mohli by sme sa pokúsiť o lepší, dokonalejší obraz. Skúsme to s trojrozmerným obrazom. Nieкто by mohol z dreva alebo z mramoru vytesať sochu mojej postavy a mojej tváre v životnej veľkosti. To by bol – v určitom zmysle – lepší obraz, lebo ja som trojrozmerný a aj socha by bola trojrozmerná, navyše by sme mali ešte aj rovnakú veľkosť postavy. Ale opäť je tu niečo, čo by ani tento obraz nevystihol. Napr. to, že socha je mŕtva a ja som živý.

Toto sú princípy, ktoré sa z týchto príkladov učíme a mnoho ďalších príkladov si môžeme uviesť. Zoberme si napríklad divadelné alebo filmové kulisy.

Kulisy môžu byť také dokonalé, že keď ich vidíme vo filme, tak si myslíme, že sú to reálne veci. Môžeme si myslieť, že vidíme skutočný hrad, a pritom to môže byť len kulisa. Tak je to aj so samotným filmom. Dej filmu môže byť vymyslený, ale môže byť aj skutočný. Nech nejaký film je obrazom nejakého skutočného deja, ktorý sa skutočne raz stal v reálnom čase. Príslušný film tento skutočný dej zobrazuje. Je obrazom skutočného deja, ale môže to byť nedokonalý obraz, lebo režisér alebo scenárista ho mohli upraviť alebo pozmeniť. Samotný film nevznikol v čase v akom sa odohral dej, ktorý film zobrazuje. Film si môžeme opätovne a opätovne premietat' a pozerat', ale skutočný dej už nie. Čiže obraz vždy niečo vyjadruje a niečo nevyjadruje, alebo niečo principiálne nedokáže vyjadriť.

V uvádzaní príkladov by sme mohli pokračovať ďalej, ale vráťme sa k Písmu a konkrétne k textu 1. knihy Mojžišovej 1:26-27, kde čítame: „*A Boh riekol: Učiniť me človeka na svoj obraz a podľa svojej podoby, a nech vládnu nad morskými rybami a nad nebeským vtáctvom a nad hovädami a nad celou zemou a nad každým plazom, ktorý sa plazí na zemi. A Boh stvoril človeka na svoj obraz, na obraz Boží ho stvoril, mužské a ženské pohlavie ich stvoril.*“ Vidíme, že človek je stvorený na obraz Boží a Nový zákon sa veľmi silno odvoláva na tento starozákonný text, keď napr. čítame, že muž je obrazom Boha a je jeho slávou (1. Korintským 11:7). To je veľmi dôležité. V druhom liste Korintským čítame, že Ježiš Kristus je obrazom Boha (2. Korintským 4:4). Prvý človek, Adam, tak ako bol stvorený, je obrazom Boha, a dokonca aj dnes človek,

muž, je obrazom Boha (1. Korintským 11:7). Čo to znamená?

Už teda chápeme princíp, čo obraz dokáže vyjadriť a čo nedokáže vyjadriť. Dopredu si povedzme, že človek nie je dokonalým obrazom Boha, lebo ako zemská bytosť nemôže o Bohu vypovedať všetko. Čo napríklad človek ako obraz Boha môže o Bohu vypovedať? Napríklad to, že aj človek je osoba, má vôľu a city. Boh je osoba. Má svoju vôľu, má svoje city. Človek dokáže milovať a aj Boh dokáže milovať. Človek vie žiarliť. Boh niekedy žiarli, teda vie žiarliť – je to žiarlivý Boh. Človek sa vie nahnevať a vie sa aj hnevať. Takisto Boh. Človek je živý, Boh je živý. V tomto všetkom je človek dobrým obrazom. Človek je tvorivý – stavia domy, konštruuje autá, lietadlá, v záhradke tvorí hriadky a sadí niečo doľava niečo doprava a tvorí rôzne veci. Vytvára sochy, skladá hudbu a pod. Človek je teda úžasne tvorivý a týmto zobrazuje Božiu vlastnosť, totiž že Boh je Stvoriteľ a Tvorca. Takže sú mnohé vlastnosti a črty osobnosti, ktorými je človek obrazom Boha.

Prejdeme k tým vlastnostiam, v ktorých sa už človek-obraz líši – v ktorých človek niečo z Boha zobrazuje, ale nie dokonale. Napr. človek má počiatok, ale Boh nemá počiatok. Prišiel čas, kedy Boh stvoril človeka tak, ako to čítame v knihe Genezis. Boh nemá počiatok. Nikdy nebol čas, kedy Boh ešte nebol a potom sa začala jeho existencia. Boh je večný. Nemá počiatok a nemá koniec. Človek je obmedzený v časopriestore, Boh je všadeprítomný. Všimnime si ten rozdiel, ktorý čítame v Genezis 2:7, totiž že človek je živá duša, kým o Bohu sa píše, že je oživujúci duch. Boh je duch, ktorý

oživuje všetko a bez Božieho Ducha nič, čo žije, by nemohlo žiť a dýchať. Človek je zemský, Boh nie je zemský. Zemský, to znamená z hlíny. Jednou veľmi dôležitou črtou osoby Boha, ktorú človek nezobrazuje, je tá, že Boh je Vykupiteľ, kým človek nie je. Zemský človek nie je vykupiteľ. A ešte musíme poukázať na jednu veľmi dôležitú vec. Človek má nejakú múdrosť a nejaké poznanie. V tomto už nie je dokonalým obrazom Boha, lebo Boh má všetku múdrosť, ale človek nie. Boh má všetko poznanie, kým človek len čiastočné poznanie (1. Korintským 13:9 a 12). Človek je omylný, Boh je neomylný. Človek-obraz nie je dokonalý a mnohé veci z Boha nezobrazuje.

Je tu Boh a je tu prvý človek, Adam. Z Písma vieme, že tento prvý človek, Adam, je obraz Boha. Text, ktorý o tomto hovorí, je 1. Mojžišova 1:26-27 a našli by sme aj ďalšie texty. S týmto obrazom sa ale stalo niečo veľmi dramatické. Človek neposlúchol Boží zákon, ktorý mu bol daný ako jedno prikázanie, a stalo sa niečo, čo označujeme ako pád alebo pád do hriechu.

Pýtame sa: Čo sa s človekom ako s obrazom stalo, keď padol do hriechu? Z Písma vieme, že Adam, ako prvý človek, aj naďalej zostáva obrazom Boha, ale s týmto obrazom sa niečo stalo. Ešte stále zostáva obrazom, ale už oveľa menej dokonalým. Ako keby sme fotografiu, ktorá je mojím obrazom, počmárali, poškriabali, alebo aj inak poškodili. Prečo? Čo sa stalo? Človek zostáva aj naďalej zemský, zostáva aj naďalej živou dušou, ale po páde sa človek stáva smrteľný, hriešny a porušený. Obraz Boha v človeku je už oveľa menej dokonalý. Boh je neporušiteľný, človek

po páde je porušený a porušiteľný. Boh je svätý, človek po páde je hriešny. Boh je večný, človek po páde je smrteľný, čo znamená, že už nemá len počiatok, ale aj koniec. Ako zemský človek má koniec ako telo. Zostal ako zemský a zostal ako živá duša. Z 1. listu Korintským 15:49 sa dozvedáme, že my ľudia, teda každý jeden človek, sa rodíme v Adamovi. Adam stojí na počiatku rodokmeňa každého zemského človeka (1. Mojžišova 5:1-3). Každý jeden z nás sme z Adama. Narodili sme sa z neho, a preto sme aj my zemskí. Preto sme aj my smrteľní, sme hriešni, sme porušení a nesieme obraz Adama, zemského človeka (1. Korintským 15:49). Inými slovami, každý jeden človek je obrazom Adama (1. Mojžišova 5:3). To znamená, že hoci každý jeden človek je ešte stále obrazom Boha, ale teraz je už iba ako obrazom obrazu, pretože my sme obrazom Adama a Adam obrazom Boha. Obraz je nedokonalý, ale zostáva obrazom. To je dobré vedieť a si to zapamätať. Tento obraz sa tak porušil, že už nedáva dobrú výpoveď a nezjavuje Božiu slávu veľmi dobre, i keď ešte stále zostáva obrazom, a teda nejakým spôsobom zjavuje aj Božiu slávu, zjavuje Boha. Boh však chce odhaliť svoju slávu a seba v plnosti a úplne. Preto musel prísť oveľa lepší obraz Božej slávy a tým je Pán Ježiš Kristus. Preto 2. list Korintským 4:6 hovorí, že Boh osvietil poznanie jeho slávy v tvári Ježiša Krista.

Táto skutočnosť je pre nás veľmi dôležitá a je potrebné, aby sme skúmali, čo to pre nás znamená. Uvidíme totiž, že to na nás má aj praktický dopad. Poznanie jeho slávy v tvári Ježiša Krista nebude len poznaním v zmysle, že máme rozumové poznanie o Božej sláve, ale

v zmysle, že výsledok tohto poznania a neustáleho poznávania bude pre nás znamenať premieňanie sa zo slávy do slávy, a to viac a viac na obraz Pána Ježiša Krista. Potrebujeme byť premieňaní zo slávy do slávy skrze väčšie a väčšie poznanie osoby a identity Pána Ježiša Krista a hlbšie poznanie evanjelia Ježiša Krista. To je ten praktický dopad, ku ktorému sme sa mali/chceli nakoniec dostať.

Pán Ježiš Kristus je obrazom Boha

Ideme skúmať z Písom, akým obrazom Boha je Pán Ježiš Kristus. To, že je obrazom Boha, hovorí verš 2. Korintským 4:6 a nie je jediný. Sú tu ďalšie veľmi mocné výpovede: *„Boha nikto nikdy nevidel, ale jednorodný Syn, ktorý je v lone Otcovom, on nám vysvetlil.“* (Ján 1:18). V Starom zákone čítame príbehy podľa ktorých sa zdá, že niektorí Boží muži videli Hospodinovho anjela alebo samotného Pána Ježiša Krista – Jákob s ním dokonca zápasil. Ale Otca nikto nikdy nevidel preto, že prebýva v neprístupnom svetle. To sa dozvedáme z prvého listu Timoteovi, z kapitoly šesť a verša 16. Boh Otec, ako osoba z Božej trojice, prebýva v neprístupnom svetle, preto ho nikdy nikto nevidel. Aj preto je také dôležité, že Ježiš Kristus prišiel v tele, a tým vyjaval Otca, ako jeho dokonalý obraz. On je dokonalým obrazom Boha a je plnosťou zjavenia jeho slávy. V evanjeliu a v osobe, v identite Ježiša Krista, sa Boh Otec zjavuje v plnosti. To povedal aj sám Pán Ježiš Kristus: *„Boha nikto nikdy nevidel, ale jednorodný Syn, ktorý je v lone Otcovom, on nám vysvetlil.“* (Ján 1:18) – a na inom mieste *„Na to mu povedal Filip: Pane, ukáž nám Otca,*

a bude nám dost. Ježiš mu povedal: Taký dlhý čas som s vami, a nepoznal si ma Filipe? Kto mňa videl, videl Otca, a ako ty hovoríš: Ukáž nám Otca?“ (Ján 14:8-9). Pán Ježiš hovorí Filipovi: „Kto videl mňa, videl aj Otca.“ To je to poznanie slávy Boha v tvári Ježiša Krista. Pritom nejde o fyzické rysy jeho tváre ako človeka. Jeho tvár znamená jednak jeho (Božiu, Otcovu) prítomnosť, a jednak božskú podstatu a božské vlastnosti (atribúty). O tom viac hovoria aj ďalšie verše:

„Kým za dávna mnoho ráz a mnohým spôsobom hovorieval Boh otcom v prorokoch, za týchto posledných dní nám hovoril v Synovi, ktorého ustanovil za dediča všetkého, skrze ktorého učinil aj veky, ktorý súc odbleskom jeho slávy a obrazom jeho podstaty...“ (Židom 1:1-3). Tretí verš hovorí, že Pán Ježiš Kristus je odbleskom Božej slávy a obrazom podstaty Boha. Pre nás je veľmi dôležité mať zjavenú a poznať podstatu Boha, poznať Božiu slávu. Toto zjavenie a poznanie získavame jedine skrze osobu Pána Ježiša Krista.

Pred týmto sme hovorili o tom, že poznanie Božej slávy je ľudstvu umožnené skrze stvorenstvo a skrze obraz, ktorým je človek. V ďalšom budeme hovoriť o zjavení Božej slávy v tvári Pána Ježiša Krista. Podčiarkujem: Boží Syn, Ježiš Kristus je dokonalý obraz Boha. Pred-

chádzajúce obrazy neboli dokonalé, ale Kristus je dokonalý obraz Boha. Čítame o tom v nasledovných veršoch: „*ktorý je obrazom neviditeľného Boha...*“ (Kolosenským 1:15); „*lebo v ňom prebýva všetka plnosť božstva telesne*“ (Kolosenským 2:9).

„Lebo v ňom“ – teda v Pánovi Ježišovi Kristovi, „prebýva všetka plnosť božstva telesne.“ Veľmi mocná výpoveď. Boh je duch, nemá telo, napriek tomu, všetka plnosť jeho božstva telesne prebýva v Pánovi Ježišovi Kristovi. To je niečo, čo potrebujeme do hĺbky skúmať. Stále viac a viac preto, že z Písma vieme, že Kristus je úplný Boh, a zároveň vieme, že Kristus je úplný človek. Pritom Boh v Písme zjavuje, že on je jeden Boh v troch osobách; v osobe Otca, v osobe Syna a v osobe Svätého Ducha. To, že v Kristovi prebýva všetka plnosť božstva telesne znamená, že Boh zostúpil k nám na Zem, aby sa nám dal poznať. Nie len to, aby sa nám dal poznať, ale aby nás uviedol do svojej slávy, aby bol s nami jedno (aby sme my boli s ním jedno – Ján 17:21), aby nás so sebou zmieril, aby sme boli vykúpení, aby sme raz mohli s ním byť vo večnosti. Toto je to najdôležitejšie poznanie, a to najdôležitejšie poznávanie, ktoré nás v živote čaká, lebo je to oveľa dôležitejšie, než poznávanie čohokoľvek iného.

Peter Vajda

Nebesia rozprávajú slávu silného Boha, a dielo jeho rúk oznamuje obloha. Deň dňu hovorí slovo, a noc noci povedá známosť. Nieto reči ani nieto slov, aby nebolo čuť ich hlasu. Ich správa vyšla na celú zem a ich mluva až na koniec okruhu sveta. Slncu postavil na nich stan.

Žalmy 19:2-5

Príbeh Balsazára

V predchádzajúcom článku (*Solas* číslo 24, str. 6-11) sme sledovali príbeh kráľa Nabuchodonozora. Jeho príbeh pokračuje príbehom jeho syna, ktorý po ňom prevzal kralovanie v ríši (Daniel 5:11). Aké ponaučenie si Balsazár vzal zo svojho otca? Poučil sa z lekcií, ktoré Hospodin udelil jeho otcovi? Osvojil si vyznania, ktoré Nabuchodonozor verejne vyznal? Spoznal Balsazár najvyššieho Vládcu cez to, ako sa Hospodin dával poznať jeho otcovi? Nie!

Balsazár si nevezal ani kúsok ponaučenia z toho, čo sa udialo jeho otcovi. Neosvojil si nič z poznania, ktoré získal jeho otec. Pokračoval v modloslužbe a pred Najvyšším nemal bázeň. Usporiadal veľkú hostinu na ktorej jedli a pili, hodovali, a dokonca dal priniesť z bohoslužobných nádob chrámu Najvyššieho, ktoré Nabuchodonozor ukoristil v Jeruzaleme (Daniel 5:2), aby z nich pili. Zabávali sa „**a chválili bohov, zlatých, strieborných, medených, železných, drevených a kamenných**“ (Daniel 5:4). A to všetko po takých a toľkých veľkých zázračných nadprirodzených svedectvách, ktoré sa udiali jeho otcovi, ktoré sa udiali v kráľovstve, v ktorom on teraz kraluje – a aj po poslanstve, ktoré jeho otec dal rozposlať do celého sveta: „**Kráľ Nabuchodonozor všetkým národom, ľuďom a jazykom, ktorí bývajú na celej zemi: Nech sa vám rozmnoží váš pokoj! Vidí sa mi byť slušným, aby som rozprával znamenia a divy, ktoré učinil pri mne Najvyšší Boh. Aké veľké sú jeho znamenia a aké mocné jeho divy! Jeho kráľovstvo je večným kráľovstvom, a jeho panstvo trvá z pokolenia na pokolenia...**“ (Daniel 3:31-33). To je ako keby v súčasnosti takéto poslanstvo vysielali všetky hlavné večerné správy po

celom svete, všetky televízie a rozhlasové a oznamovali ho cez všetky sociálne siete.

Počas kráľovho hodovania sa stal obrovský zázrak: „*Ale v tú istú hodinu vyšli prsty ruky človeka a písali naproti svietniku na vápennú omietku steny paláca kráľovho, a kráľ videl čiastku ruky, ktorá písala*“ (Daniel 5:5). Na smrť vydesený kráľ si nechal zavolať Daniela, aby mu nápis vložil. Danielova reč znela (5:18-28): „*Ty, ó, kráľu počuj! Boh Najvyšší dal Nabuchodonozorovi, tvojmu otcovi, kráľovstvo a veličenstvo, česť a slávu. A pre veličenstvo, ktoré mu dal, triasli sa a báli sa pred ním všetky národy, ľudia a jazyky; lebo koho chcel, toho zabil, a koho chcel, toho zachoval živého; koho chcel, toho povýšil, a koho chcel toho ponížil. A keď sa bolo povýšilo jeho srdce, a jeho duch sa zmocnil, aby robil pyšne, bol zosadený z trónu svojho kráľovstva, a odňali mu jeho česť, a bol vyhnaný spomedzi synov človeka, a jeho srdce sa stalo podobným srdcu zvierat, a mal svoje obydlie s divokými osly; bylinu mu dávali jesť ako volom, a jeho telo bolo máčané rosou z neba, až dokiaľ nepoznal, že Boh Najvyšší panuje nad kráľovstvom človeka a koho chce toho ustanoví nad ním. A ty, jeho syn, Balsazáre, neponížil si svojho*

srdca, hoc aj si toto všetko vedel. Ale si sa pozdvihol proti Pánovi nebies, a doniesli nádoby jeho domu pred teba, a ty i tvoji veľmoži, tvoje ženy i tvoje ženiny ste pili z nich víno, a chválil si bohov strieborných a zlatých, medených a železných, drevených a kamenných, ktorí ani nevidia ani nečujú ani nevedia ničoho, a Boha, v ktorého ruke je tvoj dych, a ktorého sú i všetky tvoje cesty, si neoslavoval. Vtedy bola od neho poslaná čiastka ruky, a bolo napísané toto písmo. A toto je písmo, ktoré je napísané: Mene, mene; tekel ufarsin. A toto je výklad vecí: Mene, sčítaný, (znamená, že) Boh spočítal tvoje kráľovstvo a ukončil ho. Tekel, odvážený: Odvážený si na váhe, a si nájdený nedostatočný. Peres, rozdelený: Rozdelené je tvoje kráľovstvo a je dané Médom a Peržanom“

A ako dopadol Balsazár? „**V tú istú noc bol zabitý Balsazár, kráľ Chaldejov. Méd Dárius dostal kráľovstvo“** (5:30-31). Tu sa potrebujeme zastaviť a všimnúť si čo dôležité z tohto textu vyplýva.

O každom človeku, ktorý nie je zodiati rúchom spravodlivosti Pána Ježiša Krista platí, že **keď ho Boh raz pomeria a odváži, bude nájdený ako nedostatočný** („*Lebo nieto rozdielu, lebo všetci zhrešili“* – Rímskym 3:23) a jeho **život bude odňatý od neho a premenený na večné zatratenie** preč od tvári Pánovej („*Lebo odplatou za hriech je smrť“* – Rímskym 6:23; „*Ako je uložené ľuďom raz zomrieť, a potom súd“* – Židom 9:27). Aká hrozná predstava, že keď by sme sa takto stretli s Bohom, vypočuli by sme si slová: „**Bol si odvážený, a bol si nájdený nedostatočný**“ a tie slová by znamenali konečný nezvratiteľný rozsudok. Aká radosť a milosť, že je tu

možnosť záchrany a vykúpenia z hriechov, keď sa môžeme stať dostatočnými skrze Pána Ježiša Krista („*Lebo odplatou za hriech je smrť, ale darom Božím z milosti je večný život v Kristu Ježišovi, v našom Pánovi“* – Rímskym 6:23).

A aké je v tomto ponaučenie pre nás, ktorí už skrze vieru v evanjelium patríme Pánu Ježišovi a sme ospravedlnení? Aby sme sa nekolísali vo viere, v poslušnosti viery, v nasledovaní Krista a v kráčaní po úzkej ceste podobne, ako kolísal Nabuchodonozor, ktorý striedavo vyznával a zapieral vieru, striedavo bol vo viere poslušný alebo sa v pýche búril a otáčal sa Bohu chrbtom chodiac po svojich vlastných bezbožných cestách.

Božie slovo varuje, aby sme nežili neriadne a neprivedili si zbytočne časné tresty výchovnej božej palice: „*Takže ktokoľvek je tento chlieb alebo pije kalich Pánov nehodne, bude vinným tela a krvi Pánovej. Ale nech skúša sám seba človek a nech tak je z toho chleba a pije z toho kalicha. Lebo ten, kto nehodne je a pije, je a pije si súd nerozsudzujúc tela Pánovho. Preto je medzi vami mnoho slabých a chorých, a mnohí spia. Lebo keby sme sami seba rozsudzovali, neboli by sme súdení. Ale súdení súc od Pána káznení sme, aby sme neboli odsúdení so svetom*“ (1. Korintským 11:27-32).

Záverom zhrnieme. Nečakajme také zázračné Božie konanie, aké sa dialo v životoch Daniela, Nabuchodonozora a Balsazára. To bola doba, kedy Boh učil svoj ľud veľkej lekcií a učil aj národy veľkej lekcií. My nie sme ľudia v takom

postavení, v akom boli tí dvaja králi, ani nemáme také poslanie, aké mal Daniel. Poučme sa zo zapísaného Božieho slova. Princípy platia rovnako aj pre nás, aj keď sa nám to všetko bude diať v inej miere. Poučenia však zostávajú rovnaké.

Nech je naša viera taká, ako bola Danielova. Nech sú naše vyznania také, ako Danielove. Osvojme si Nabuchodonozorove vyznania, ale na rozdiel od neho si ich aj podržme vo viere, v poslušnosti, v pokore, a v trvalom postoji pokánia. Pre každého, kto Kristovi ešte skrze vieru nepatrí, nech je odstrašujúcim príkladom Balsazár. Balsazár zosobňuje každého jedného z nás, kým sme ešte boli bez Boha na svete. Ale je tu nádej a pozvanie pre každého: Uver v Pána Ježiša Krista a jeho vykupiteľské dielo, a budeš spasený (Skutky 16:31).

Peter Vajda

Boží hnev, ktorý sa zjavuje

Lebo hnev Boží sa zjavuje z neba na každú bezbožnosť a nepravosť ľudí...

Rímskym 1:18

Pavol v prvej kapitole listu Rímskym uvádza a predstavuje hlavnú tému celého tohto listu: „Spravodlivý bude žiť z viery.“ Vieme, že evanjelium má moc preto, lebo v ňom je zjavená spravodlivosť, ktorá je od Boha. Niet spasiteľnej spravodlivosti, ktorú by človek mohol dosiahnuť sám zo seba.

Ešte pred tým, než v tejto téme postúpime ďalej, musíme povedať, prečo sa zaujímate o spravodlivosť, ktorá je od Boha. Je to tak ako s pacientom a lekárom. Ani lekár na začiatku liečby pacienta nezačne hneď s chirurgickým zákrokom, ale najprv ho vyšetrí

a stanoví diagnózu. Zaujíma sa o celú históriu pacientovho prípadu. Pýta sa, čo bolo s jeho telom a čo sa s ním teraz udialo. Pavol, práve tak ako dobrý lekár, predkladá históriu nás samých. Ukazuje, kým sme pred Bohom a predkladá dôvody, prečo sa máme zaujímať

o to, že teraz je zjavená spravodlivosť od Boha.

V úplnom protiklade k zjavenej Božej spravodlivosti Pavol v osemnástom verši pripomína Boží hnev, ktorý sa zjavuje z neba. Keď vyučujeme o Bohu poukazovaním na Božie slovo, zisťujeme, že Boh nie je jednostranný, teda nemá len jednu vlastnosť. Hovoriť napríklad vždy výlučne o milujúcom Bohu by znamenalo ponúkať len jednu stránku (jeden atribút) Božej prirodzenosti. Z pohľadu logiky a úprimného zmýšľania, ak je v niekom láska, tak potom táto istá bytosť musí v sebe obsahovať aj nenávisť a hnev. Vysvetlíme si to cez nasledovnú ilustráciu.

Ak som milovník voľne žijúcich zvierat a chcem zachrániť každé jedno z nich, tak potom súčasne nemôžem milovať lov na zvieratá. To by bolo protirečenie. Boh je bytosť nesmiernej lásky, miluje. Iná vlastnosť jeho charakteru je svätosť. Z Písma vieme, že v Bohu niet rozpor. Preto, aby láska bola v súlade s bezrozpornosťou jeho charakteru, tak Boh súčasne musí mať aj hnev a nenávisť voči všetkému, čo je nesväté, čo je hriešne. Boh nemiluje hriech, hriech nenávidí.

Slovo *hnev* použité vo verši 18 vo vzťahu k Bohu netreba chápať z pohľadu toho, čo vieme o hneve na našej ľudskej úrovni. Ľudský hnev je niečo, čo sa prejavuje vtedy, keď ľudia podľahnú svojim pocitom a všetko v nich vybuchne. Boží hnev je iný. Boží hnev je niečo, čo sa trvalo, súvislo hromadí. Je to pokojný, rozumový a racionálny hnev, ktorý sa denne hromadí kvôli hriechu človeka.

V Božom hneve je úmysel, ako uskutočniť súd a vysporiadať sa s hriechom

tohto sveta. On je dlho zhovievajúci, trpezlivý a čakajúci. Slovo *hnev* použité v pôvodnom gréckom jazyku poukazuje na stav mysle, na to, že v myslí niečo pretrváva, zostáva, neustále sa tam hromadí. Boh ešte nikdy svoj hnev naplno neprejavil (nevyliat). Pavol dokonca hovorí v sedemnástej kapitole Skutkov, že: „*Boh teda prehliadol časy nevedomosti, ale teraz zvestuje ľuďom, všetkým všade, aby činili pokánie*“ (verš 30). Ten čas, keď Boh ignoroval náš hriech z nevedomosti, už prešiel, ale ešte stále sa Boh s hriechom nevyrovnal tak, ako sa chystá vyrovnáť v budúcnosti.

Pavol vedel, že v šiestej kapitole knihy Genezis Boh súdil celý svet vodou a že všetci, okrem ôsmich spravodlivých duší, zomreli. Ďalej v tejto knihe čítame, že ohňom boli zničené mestá Sodoma a Gomora a nikto z ich obyvateľov nebol zachránený okrem troch a aj z týchto nakoniec obstál len jeden. Čítame, ako za čias Mojžiša Izraelčania reptali a ako sa otvorila zem a pohltila reptákov a buričov – a aj o iných tomu podobných situáciách. Napriek tomu Pavol hovorí, že „Boh ešte zatiaľ neukázal celkom svoj hnev. Až po túto chvíľu je úplne mierny voči hriechu.“ Nuž, ak už to, čo sa dialo s tými v Starom zákone, bolo strašné, aké to bude potom, keď Boh naplno vyleje svoj hnev?

Prehlásenia v Písmach musíme zobrat' také, aké sú a prijať, že tento tak veľmi milujúci Boh je tak isto aj Bohom hnevu, a že príde deň, keď Boží hnev bude úplne vyliaty na tento hriešny svet. V knihe Zjavenie Jána čítame o tom, že Boží hnev bude vylievajú na ľudstvo neprestajne tri a pol roka. A je to ten istý Boh, ktorý teraz so svetom tak dlho

zhovieva. Práve tak, ako voda vyformuje riekú a ako ju priehrada prehradí, je to aj s Božím hnevom. Boží hnev je spôsobený bezbožnosťou a nepravosťou, ale Boh svoj hnev ešte zadržáva.

Vo veršoch 18-22 čítame: „*Lebo hnev Boží sa zjavuje z neba na každú bezbožnosť a nepravosť ľudí, ktorí zadržujú pravdu nepravosťou, pretože to, čo sa môže viesť o Bohu, je im zjavné, pretože im to Boh zjavil. Lebo jeho, len zmyslom duše pochopiteľné neviditeľnosti vidieť od stvorenia sveta po učiných veciach, totiž jeho večnú moc a jeho božstvo, aby boli bez výhovorky. Pretože poznajúc Boha neoslavovali ho ako Boha ani mu nedákovali, ale zmárniveli vo svojich myšlienkach, a zatemnilo sa ich nerozumné srdce, hovoriac o sebe, že sú múdri, stali sa bláznami.*“ Tu čítame, že Boží hnev už bol zjavený z nebies. Ale to nie je ani jeho nové (prvé) zjavenie, ani jeho úplné zjavenie, ale je to hnev skutočný, ako o tom dáva výpoveď aj nasledujúca druhá kapitola tohto listu.

V týchto veršoch je uvedené, že sa Boží hnev zjavuje preto, lebo ľudia zadržujú pravdu. Slovo *zadržujú* je vo význame, že ju utajujú, prikrývajú, nedávajú/nepripisujú jej dôležitosť, odvracajú sa od nej, nepovažujú ju za realitu a tento postoj (skutok) je ich vedomé a dobrovoľné rozhodnutie. Vedia a môžu viesť, že Boh je a kto on je, ale toto poznanie dobrovoľne odmietajú a nechcú Boha vyznať a uctievať. Skutočnosť existencie a reality Boha je zjavená v prírode a v podstate ich vlastnej (ľudskej) existencie. Už to, že sami existujú, hovorí o tom, že je Boh, a že ich samotná myseľ a ich srdce to vyznáva a priznáva (verš 19). Tak isto je im to zjavované skrze

stvorenie a to, čo im je zjavené, sú jeho neviditeľné vlastnosti a jeho božstvo (verš 20). Toto musíme dobre pochopiť, lebo teraz nekážeme, že nás príroda vyučuje celému evanjeliu, ale Písmo tu hovorí, že to, čo ti bude zjavené cez tvoje samotné vedomie, cez prírodu a všetko stvorenie, to sú Božie neviditeľné kvality, jeho večná moc, jeho božstvo. Že je to Boh, ktorý udržuje všetko v existencii a drží celý vesmír pohromade. Že je tu niekto, kto má nesmiernu majestátnosť a veľkú múdrosť. Pritom toto všetko o neviditeľnom Bohu môžeme spoznať zo samotného stvorenia. Napríklad už z veľkosti Zeme a z veľkosti vesmíru a z tej skutočnosti, že planéty rotujú okolo Slnka.

Rozmnožovanie ľudského rodu, narodenie dieťaťa je zázrak a rozumieme a chápeme, že ten, kto toto vymyslel a navrhol, je múdry a mocný. V skutočnosti v tom, že ľudský život pochádza z dvoch ľudí, môžeme vidieť úmysel a plán, a že toto všetko je stvorené a je nám zjavené, ale túto pravdu ľudia dobrovoľne zadržujú.

Namiesto pravdy o stvorení pridávajú sa mnohí učenia Darwina a zamietajú existenciu Stvoriteľa. Pritom však nikto nie je taký bláznivý, aby aplikoval Darwinovo učenie na čokoľvek praktické vo svojom živote. Nikto nesedí za svojím stolom, na ktorom je neporiadok a chaos vo veciach a nečaká, že sa toto neusporiadané, tento neporiadok, chaos, sám od seba rozhodne, že sa zorganizuje a veci sa sami od seba usporiadajú a upracú. Nesedím za počítačom a nečakám, že môj počítač sám od seba bude držať krok s rastom technológií. Ale keď dôjde na život ako taký, tak si

človek povie: „Keď vďaka evolučným názorom môžem zavrhnúť Boha a odmietnuť ho, tak sa rád k tomu pripojím, uverím tomu a prijmem koncept evolúcie.“ Na strane človeka je to vedomý krok, ktorým zapiera a potláča skutočnosť, že už samotná jeho existencia mu hovorí, že Boh existuje. Ale človek túto pravdu odmieta, popiera a hovorí „Nie, Boh nie je,“ – a neoslavuje ho. A pritom Boh zjavil sám seba. Boh sa nesnažil a stále sa ani nesnaží seba ukryť a držať v tajnosti. Vidíme, že človek dobrovoľne zadržuje pravdu, ktorá je zjavená. Ak to neurobil práve cez učenie o evolúcii, tak to urobil nejakým iným spôsobom.

Pretože človek vedome odmieta pravdu, ktorá mu je zjavená, Písmo hovorí: „Preto, že toto urobili, tak teraz už nemajú žiadnu výhovorku.“ Preto, že človek povedal: „Ja sa nechcem priznať k Bohu, k svojmu Stvoriteľovi“, tak mu Boh hovorí: „Tak dobre, ale teraz už nemáš žiadnu výhovorku, pretože si vedel, že je Boh, ale ignoruješ to, že ho máš oslavovať a prestal si mu ďakovať.“ Všetko začína zapieraním pravdy a vtedy, keď zaprieš, zadržiš pravdu, tak prestávaš oslavovať Stvoriteľa a prestávaš mu byť vďačný.

Viete, že zvieratá sú na tom lepšie ako my ľudia? Viete, že každé zviera vie, že Boh je jeho Stvoriteľ? A že každé zviera očakáva na to, čo od neho dostáva deň za dňom? Aj keď zviera nedokáže logicky rozmyšľať, tak vie, že existuje Stvoriteľ. Ale to neplatí o človeku. Človek toto poznanie dobrovoľne zapiera. Pozrime sa do Žalmu 104:14-30 a zvlášť na verš 21: „*Lvičatá revú po koristi a idú hľadať svoj pokrm od silného Boha*“ a verš 27: „*Všetko to tvorstvo*

očakáva na teba, aby si im dal pokrm, keď tomu čas.“ Čítame, že celé stvorenie čaká na Boha. Celý živočíšny svet vie, že jeho pokrm prichádza od Pána. Žiadne zo zvierat sa nestará o pokrm, lebo vie, že ho Boh nakrími (pozri tiež Lukáš 12:24). Stvorenie pozná svojho Stvoriteľa. Aj človek sám v sebe pozná Stvoriteľa, ale vedome ho zapiera. Ale tým nezískava žiadnu výhovorku.

Keďže nemáme výhovorku, lebo po učiných veciach poznáme Boha, potom nezáleží na tom, čo sme sa učili v škole, nezáleží, čo nám hovorili rodičia a čo nás učil ktokoľvek iný. Nič z toho neposlúži ako výhovorka, pretože si zadržal, neprijal to, že Boh k tebe každý deň hovorí o svojej moci. Aj s vychádzajúcim slnkom pripomína, že je tam. Aj prostredníctvom hviezd, ktoré vidíme v noci, ukazuje, že je tam a že je nekonečný vo svojej moci. Rovnako tak aj s dažďom a búrkou ukazuje svoju moc. Len tí, ktorí toto vedome nechcú uznať, môžu zlyhať v uvedomení si toho, že je Boh a že on je Stvoriteľ. Výsledkom tohto je prázdne a zatvrdené srdce človeka. To znamená, že celá jeho myseľ, srdce, intelekt, celá jeho duchovná bytosť bola zatemnená „*a zamenili slávu neporušiteľného Boha za podobnosť obrazu porušiteľného človeka i vtákov i štvornohých tvorov i zemeplazov, hovoriac o sebe, že sú múdri, stali sa bláznami*“ (Rímskym 1:23). Výsledkom zadržania pravdy je, že ľudia majú bláznivé myšlienky, zbláznené zmýšľanie – myšlienky evolúcie.

Boh takémuto človeku hovorí: „Preto, že ty si zadržal pravdu o mne, tak sa ti stalo to, že si sa stal bláznom ty, ktorý sa prehlasuješ za múdreho. To, na

počiatku nádherné stvorenie, sa teraz zatemnilo intelektuálne aj duchovne. Stali sa bláznami, hovorí Písmo. A to, čo robíte vo svojej bláznivosti, je, že slávu neporušiteľného Boha meníte za porušiteľné stvorenie (verš 23). Boh hovorí, že to je vedomá zámena, lebo človek to, čo o Bohu poznal, vymenil za niečo, čo bolo stvorené.

To je prázdnota a márnosť ľudského zmýšľania. Namiesto toho, aby uctieval neporušiteľného, večného Boha, rozhodne sa uctievať smrteľného človeka alebo iné stvorené veci. Vidíme, čo sa stane s ľudskou myslou, keď odmieta Boha. Urobí si modlu nejakého druhu, ktorú bude ctíť.

Možno okolo seba nevidíme priamo takú modloslužbu, ako ju opisuje Biblia, ale napriek tomu v našich životoch môžeme vidieť modloslužbu denno-denne. Naše modly teraz majú štyri kolesá a jeden volant. Alebo sú to gauče a stoly. Teraz uctieваме veci, ktoré sú urobené z tehál, kovu alebo niečoho iného. Alebo namiesto uctievania Boha uctieваме ľudí. Pred Bohom je aj toto modloslužba rovnaká ako modloslužba opísaná v Biblii. Ale v skutočnosti modloslužba týchto dní nie je nijako odlišná od modloslužby, o ktorej hovorí Biblia. Prejavuje sa všade tam, kde sa ľudia snažia zabudnúť na Boha.

Budovy v našich mestách sú stále väčšie a vyššie, až nakoniec kvôli nim nevidíte žiadnu prírodu. Žijeme uprostred veľkých budov, ktoré bránia výhľadu a nevidíme hory, ktoré ukazujú Božiu slávu. Hviezdy, ktoré by ukázali jeho veľkú a nekonečnú moc, sú už prekryté žiarou pouličných svetiel. Človek robí všetko preto, aby zabudol

na Boha uctievajúc jednak to, čo si vytvoril, a tiež uctievajúc stvorenie. Či už je to osoba, alebo nejaká materiálna vec. Znova a znova Boh ukazuje bláznovstvo modloslužby. A výsledkom odmietania Boha je, že človek je vydaný bláznovstvu a prázdnote. Boh takýmto ľuďom hovorí: „Pretože uctievaš niečo, čo je menej ako ja, tak ťa vydám všetkému zlému, čo je v tebe. Všetkému tomu zlému, ktoré je v tvojom srdci.“ *„Preto ich tiež aj Boh ťa vydal v žiadostiach ich srdca do nečistoty, aby prznili svoje telá medzi sebou ako takí, ktorí premenili pravdu Božiu na lož a radšej stá Boha ctíli a bohoslúžili stvoreniu než Stvoriteľovi, ktorý je požehnaný na veky. Amen. Preto ich Boh vydal do hanebných náruživostí, lebo aj ich ženského pohlavia osoby premenili prirodzené používanie seba na také, ktoré je proti prírode, a podobne aj mužského pohlavia osoby opustiac prirodzené používanie ženy rozpálili sa vo svojej hriešnej žiadosti navzájom naproti sebe, mužovia s mužmi páchajú hanebnosť a odplatu, aká bola treba za ich šialený blud, dostávajú sami na sebe.“* (verše 24-27) Boh im týmto súdnym verdiktom hovorí: „Pretože ty si zadržal pravdu o mne a otočil si sa k modlám, súdim tvoj hriech a vydávam ťa ešte väčšiemu hriechu, ktorý je v tebe.“ Odníma od nich svoju zadržujúcu milosť a silu a vydáva ich všetkých ich vášňam, aby už boli úplne ovládaní hriechom.

Znova pripomínáme, že si musíme uvedomiť, že Božia zadržujúca moc ešte nebola úplne odstránená z tváre tejto zeme. Tento svet nie je na tom až tak zle, ako by mohol byť, ale nakoľko sa človek

vydá Boha, natoľko ho Boh vydá hriešnym veciam a žiadostiam, ktoré sídlia v ľudskom srdci. Hriech plodí hriech ako nejaký stroj. Výsledkom žiadosti je väčšia žiadosť a výsledkom hriechu je ďalší hriech, až je človek úplne vydaný zlu, skazenosti, bláznovstvu a je akoby úplne zbavený zmyslov.

Viete, čo je zvláštne na výsledku filozofie humanizmu? Keď hovorím *humanizmus*, tak mám na mysli tých, ktorí hovoria: „Neexistuje žiadny morálny štandard.“ Toto sa pripomína súčasnej generácii viac než ktorejkoľvek inej generácii predtým. „Ak to tak cítiš, tak to urob. Rob všetko, čo sa ti zdá, že je dobré pre teba.“ Biblia ale upozorňuje, že „je cesta, ktorá sa zdá byť človeku správna, ale na jej konci je smrť.“

Pavol v tejto kapitole uvádza ten najdrastickejší príklad, keď hovorí, že muži už ďalej nehľadali ženy, ale si zobrali mužov, aby naplnili svoju žiadosť. Pavol sa snaží ukázať, že muži kvôli hriechu teraz robia s mužmi to, čo by nemali robiť, a že ešte aj ríša zvierat má teraz lepšiu morálku ako človek len preto, že človek odmietol Boha.

Uprostred opisu všetkej tejto skazenosti je vo verši 25 jeden výrok, ktorý potešuje moje srdce. V tomto verši najprv čítame, že premenili pravdu Božiu na lož. Mali k dispozícii Božiu pravdu, ale ju vymenili za lož, za nepravdy a skončili tak, že slúžili stvoreniu, a nie Stvoriteľovi, „*ktorý je požehnaný na veky. Amen.*“ Pavol hovorí: „Napriek všetkému, čo robia, napriek zlej ceste, ktorou tento svet teraz ide, napriek skutočnosti, že človek už neoslavuje Boha a že sa obrátil od toho, čo bolo prirodzené k neprirodzenému, k zvrá-

tenosti, to nemení nič na skutočnosti, že Boh je požehnaný na veky.“

To, čo páchajú ľudia, nič nemení na skutočnosti, kým Boh je. Hriech človeka nič neuberá z majestátu a veľkosti Boha. Jemu stále patrí a bude patriť všetka sláva. Jeho meno bude stále vyvýšené nad celou zemou. Ani hriešnosť a hriech človeka nezmení jeho vôľu a svätosť. On stále všetko koná podľa rady svojej vôľe. Ustanoví svoje kráľovstvo a oslávi svoje meno. Preto Pavol hovorí: „ktorý je požehnaný na veky. Amen.“ Slovo *amen* tu jednoducho znamená: *Nech je tak, nech sa tak stane* a Pavol týmto slovom prehlasuje: „Áno, ja s týmto súhlasím.“

Vo veršoch, ktorými sa teraz zaoberáme, sú uvedené tri veci, ktoré ľudia robia. *Po prvé* zadržujú pravdu. *Po druhé* uctievali modly a vo svojich myšliach si nechcú ani len zachovať myšlienku o Bohu – *to po tretie*. Preto Boh urobil to, že od nich odňal svoju ochranu a vydal ich vlastnej nečistote, žiadosti a ponechal ich vlastnej neosvedčenej mysli: „*A ako neuznávali za hodné a potrebné mať Boha v pravej známosti, tak ich aj Boh vydal v neosvedčenú myseľ prevrátenú, aby robili to, čo sa nepatrí!*“ (verš 28). Vo veršoch 29 až 31 je uvedený zoznam hriechov, ktoré páchajú, a to, lebo sú naplnení každou nepravosťou.

Som presvedčený, že sa Pavol v tejto kapitole snaží ukázať ešte oveľa viac. Chce povedať, že ak v tejto kapitole nenájdeme sami seba, tak sme nehľadali dost' usilovne. Ak prečítame túto kapitolu a uplatníme ju na každého iného okrem nás, potom nevidíme to, na čo je napísaná. Aj keď my sme teraz

umytý v krvi Kristovej a naše hriechy sú nám odpustené, tak predtým sme aj my boli tí, o ktorých sa tu píše. To nie sú len ateisti a homosexuáli, proti ktorým Pavol píše. V tomto duchu píše ešte niekoľko ďalších kapitol s cieľom presvedčiť každého, že všetci sú pod hriechom a nie je ani jeden spravodlivý (kapitola 3:9-10).

Boží hnev sa zjavuje z nebies. Boh bude súdiť svet a človek pred ním nemá žiadnu výhovorku. Nemôže povedať nič také ako „Ja som to nevedel“, alebo „Ja som nejako nechcel robiť tie veci.“ Dokonca aj ten človek v džungli, o ktorého sa vždy tak každý zaujíma, a kvôli ktorému sa každý znepokojuje, čo s ním bude, aj ten človek v džungli, ktorý si vytvorí modlu z dreva stromu, je práve tak isto vinný preto, lebo videl ten strom a musel si uvedomiť: „Nieкто ho sem musel dať, a ja som to nebol.“ Mal poznanie, ale nikdy sa podľa neho nezachoval. Namiesto toho si zo stromu urobil obraz niečoho, čo potom uctieval.

Všetci sú odsúdení, lebo všetci sú vinní. Boží hnev je spravodlivý.

Piata kapitola Efezským poukazuje na to, že sme raz všetci boli deti Božieho hnevu. Boží hnev aj v tejto chvíli horí proti každej nespravodlivosti. Je to len jeho trpezlivosť a zhovievavosť, že ho dnes ešte naplno nezjavil. Ak si inak nedokážeš uvedomiť, že Boží hnev je skutočný, pozri sa na kríž. Tam Boh ukázal hnev, ktorý v ňom vyvoláva hriech. Bol to náš Spasiteľ, ktorý zniesol, vytrpel Boží hnev za hriech. Ako hovoríme, kríž má dve strany. Jednou je strana radosti pre veriaceho. Druhou je strana súdu pre neveriaceho preto, lebo vo svojej samotnej podstate zadržuje Božiu pravdu a odmieta Spasiteľa.

Boží hnev sa zjavuje z nebies, ale ďakujme Bohu, že sa zjavuje aj jeho spravodlivosť. Pred tým, než ľudia môžu poznať túto dobrú správu, musia najprv poznať túto zlú o Božom súde. Ďakujme Bohu, že dáva svoju milosť úplne zadarmo. Chváľme ho za to!

Jesse Pirschel
18. 4. 1999

Lebo neposlal Boh na svet svojho Syna, aby súdil svet, ale aby bol svet spasený skrze neho. Kto verí v neho, nebude odsúdený, ale ten, kto neverí, už je odsúdený, lebo neveril v meno jednorodeného Syna Božieho. A to je ten súd, že svetlo prišlo na svet, ale ľudia viacej milovali tmu ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé. Lebo každý, kto robí zlé, nenávidí svetlo a nejde k svetlu, aby neboli trestané jeho skutky. Ale ten, kto činí pravdu, ide k svetlu, aby boli zjavené jeho skutky, že sú vykonané v Bohu.

Ján 3:17-21

Biblické kázanie a evanjelizácia

V biblickom kázaní je nevyhnutné mať rovnováhu a kázanie má mať ďaleký dopad. Musíme si dávať pozor, aby sme sa nesústredili len na jednu úzku časť Písma na úkor iných častí. Harfa má mnoho strún a na každej jednej má byť brnknuté. Tak isto je to aj s kázaním. Je dôležité, aby sme napríklad pri evanjelizácii mali v kázaní rovnováhu a neprehnali to na úkor vyučovania doktrín. Nachádzame sa v téme: Biblické kázanie a evanjelizácia a v tomto článku sa zameriame viac na evanjelizačné kázanie.

Ten, kto nás vybavuje a uschopňuje evanjelizovať, je Boh. Už sme o tom raz písali, ale znova to zdôrazňujem: Kázanie musí byť adresované myslí, ale – a to platí predovšetkým o evanjelizačnom kázaní – nemá byť studeno intelektuálne. Má byť zamerané na celú bytosť človeka, a to predovšetkým na jeho srdce.

Evanjelizačné kázanie nesmie byť založené len na samých evanjelizačných textoch. Som si istý, že sme všetci počuli kazateľov, ktorí zoberú len jeden verš, ako: „*Lebo tak miloval Boh svet, že svojho jednorodného Syna dal, aby nikto, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život.*“ (Ján 3:16) a iba na ňom postavia posolstvo o spasení. Je to platný, legitímny text, ale v kázaní evanjelia, rovnako ako v každom biblickom kázaní, potrebujeme mať širší záber ponad celé Písmo.

Evanjelizačné kázanie nesmie byť nikdy neplatne postavené. Napríklad, evanjelizačný kazateľ nikdy nesmie kázať zo Zjavenia 3:20, kde sa píše: „*Hľa, stojím pri dverách a klopem. Keby niekto počul môj hlas a otvoril by dvere, vojdem k nemu a budem večerať s ním a on so mnou.*“ Na prvý pohľad sa môže zdať, že je to text určený a vhodný na evanje-

lizáciu. Vieme ale, že je napísaný zboru v Laodicei. Je určený veriacim. Nie je určený neveriacim. Potrebujeme byť pravdiví a verní v tom, ako vyberáme texty na evanjelizačné kázanie.

Správne kázanie je v súlade s prítomným zhromaždením. Tým chceme povedať, že muž, ktorý káže, vníma reakciu zo strany poslucháčov, aj keď káže len jednému poslucháčovi. Vníma, ako ho veriaci sledujú cez Písma, ako súhlasne prikyvujú svojimi hlavami. Vníma výraz na ich tvárach, že poznajú niečo z pravdy toho, čo sa káže, a že s tým súhlasia. Najväčší stimul pre kázanie je, keď poslucháči sú konateľmi, činiteľmi slova. Keď je hriešnikom ukázané na Krista a oni vnímajú realitu Krista, jeho diela a jeho dôsledok pre svoje životy. A keď tí, ktorí sú Kristovi, zoberú slovo vážne a uvedú ho do praxe, do života.

Základňa cirkvi má nasledovné znaky: 1. Kázanie Božieho slova, 2. krst uverivších a Večera (Pamiatka) Pánova a 3. vykonávanie cirkevnej disciplíny. Disciplína je dôležitá pri kázaní a pri evanjelizácii. Napríklad miestny zbor, miestne zhromaždenie veriacich, by mal kontrolovať kazateľňu. Nechcem tým povedať, že má rozhodovať o tom,

čo konkrétne a kedy má byť kázané, ale majú kontrolovať to, kto káže, kto na kazateľnici stojí. Majú byť ostrážití, aby nedovolili hocikomu, aby im kázal. V tomto zmysle musia praktizovať disciplínu. To sa týka predovšetkým tých, ktorí evanjelizujú zástupne za zbor. Nejaká osoba napríklad môže byť plná entuziazmu, čo sa týka evanjelizácie, ale jej povest' a jej každodenný život privádza evanjelium do hanby. Preto cirkev, zbor, musí kontrolovať to, kto ich reprezentuje v kázaní slova preto, lebo cirkev, zbor, nesmie byť v žiadnom prípade zdiskreditovaná, pohanená, a ani jej posolstvo.

Novozmluvná evanjelizácia bola založená na zbore, na cirkvi a smeruje do cirkvi. Dokonca ešte aj misijná práca bola zborovo založená. V Písme čítame, ako miestny zbor Kristovho tela organizuje, kontroluje a riadi evanjelizáciu. V Skutkoch 13 a 14 čítame o tom, ako sú Pavol a Barnabáš vyslaní zo zboru v Antiochii na misijnú službu. Keď ukončia svoju misijnú cestu, vracajú sa priamo naspäť do miestneho zboru v Antiochii. Zhromaždia celý zbor a rozprávajú im o tom, aké veci Pán urobil (Skutky 14:27-28). Písmo ukazuje, že toto je disciplína v evanjelizácii, toto je biblický vzor evanjelizácie a tvrdím, že toto je jediná platná metóda evanjelizácie aj dnes.

Musíme ďalej pamätať aj na to, že kázanie je prvotná a biblická metóda evanjelizácie. Je to Božia metóda. Primárny spôsob, ktorým sú ľudia obrátení, nie je cez spievanie alebo niečo podobné, ale trvalé ovocie evanjelizácie je, keď muži a ženy sú presvedčení Božím slovom. Keď sa podvolia pod vedenie Božieho slova, aby hľadali Pána, kým sa dá nájsť.

V evanjelizácii, ako som už uviedol, nemáme kázať to, čo sa zdá byť evanjelizačným textom. V Písme je dostatočné množstvo priamych veršov vhodných na evanjelizačné kázanie. Je v ňom dostatok primárneho materiálu pre evanjelizačné kázanie. Takým je hneď text v Genezise 3:15, ktorý teológovia nazývajú prvotné zaslúbenie. Je to matka všetkých zaslúbení v Písmach. Celé evanjelium je založené na tomto verši preto, lebo už tu čítame o tom, ako Pán Ježiš Kristus zničí skutky satana. Satanovi sa v odplate pomsty ešte môže podariť urobiť život pre ľudí ťažkým, nepríjemným, nepohodlným, ale nemôže nás už oddeliť od lásky Božej, ktorá je v Kristu Ježišovi (Rímskym 8:39). Aký je teda cieľ evanjelizácie?

Cieľ evanjelizácie

Cieľom evanjelizácie je zachraňovať hriešnikov na Božiu slávu. Kazatelia často očakávajú okamžité rozhodnutia, okamžité odpovede na svoje kázanie, ale v tomto treba byť opatrný. Niektoré okamžité rozhodnutia budú opravdivé a skutočné, ale vo všeobecnosti na trvalé rozhodnutie zvyčajne je potrebný nejaký čas. Je to v tom zmysle, že myseľ musí byť informovaná a musí absorbovať, pochlitiť, informáciu, ktorú prijala. Obyčajne človek musí o počutí porozmýšľať a k tomu potrebuje obyčajne nejakú dobu. Je to Svätý Duch, ktorý zoberie počutú Božiu pravdu a aplikuje ju na srdce.

Viera v evanjelium musí byť založená na faktoch. Pravá biblická evanjelizácia musí ohlasovať Božie učenie. Oznamit' mužom a ženám, že existuje Boh. Boh, ktorý je živý a večný. Povedať im o jeho prirodzenosti, o jeho charaktere a o tom,

že je svätý. Zvestovať ľuďom kompletne o všetkých Božích vlastnostiach. Zatiaľ čo je Bohom lásky, je aj Bohom hnevu a Bohom súdu, a že Boh má hnev na každý hriech a v každý deň a je to Boh, ktorý zavrhuje mužov a ženy na večnosť. Nábožných ľudí, tých, ktorí majú náboženstvo, ktoré nie je založené na Písmach, zavrhuje do pekla. Záchrana je len skrze vieru v samotného Krista a skrze samotnú Božiu milosť.

Ľuďom je ustanovené raz zomrieť a po smrti príde súd. My všetci sa musíme ukázať pred Bohom. Nový zákon neuvádza a neposkytuje žiadnu nádej pre tých, ktorí zomrú vo svojich hriechoch. Žiadne modlitby za mŕtvych niktorému z nich nepomôžu. Žiadne omše nezachránia a niet ani žiadneho očistca.

Pravá evanjelizácia musí hovoriť o ľudskej padlosti. O tom, že človek je skazený a neschopný sa zachrániť cez žiadne svoje skutky a ani cez náboženské úkony. Že je úplne bez nádeje a bez Boha. Že je pod Božím hnevom a súdom. Boh, ktorý sa hnevá na hriešnikov každý deň, sa bude na nich hnevať aj celú večnosť.

Pravá evanjelizácia prehlasuje nie len takéto strašné veci o padlom človeku, ale zvestuje aj o Božej láske v Kristu Ježišovi. Hovorí o tom, že tento Boh, ktorý sa hnevá na hriešnikov každý deň, hriešnikov stále aj miluje. Preto poslal svojho Syna, aby zomrel na golgotskom kríži a vysvetľuje aj to, prečo ho poslal sem na Zem medzi hriešnikov – aby zachránil svoj ľud z ich hriechov. Aby ich vytrhol, zachránil z jamy pekla. Aby ich zobral preč z tej širokej cesty, ktorá vedie do zahynutia, a aby ich postavil na úzku cestu, ktorá vedie do života. Na

kríži kalvárie je Božia láska viditeľne ukázaná.

Dobrá správa evanjelia Ježiša Krista je táto: Božia nezaslúžená priazeň je prístupná hriešnikom, ktorí si ju vôbec nemôžu zaslúžiť, ale každý, kto uverí v Pána Ježiša Krista, bude spasený. Bude zmierený s Bohom skrze Ježiša Krista. Bude mať novú nádej a nebude zahanbený.

Pravá evanjelizácia privádza ľudí, mužov a ženy, do zúfalstva preto, lebo ich privedie ku koncu ich vlastného ja. Hovorí im o tom, akí sme bezmocní a v beznádeji. Oni potom uvidia seba samých, ako visia nad večnou priepastou a vidia seba ako zúfalých a doráňaných.

Skrze verné kázanie evanjelia sú mužovia a ženy vedení na miesto zúfalstva a sú prebodnutí, bodnutí vo svojom srdci. Verne kázané evanjelium oznamuje: „Hľaď, to je Baránok Boží, ktorý sníma hriechy tohto sveta.“

Evanjelizačné kázanie musí volať mužov a ženy veriť v Ježiša Krista. Musí ich volať k pokániu a k odvráteniu od svojich hriechov. Pravé evanjelizačné kázanie musí byť ponúknuté slobodne a úplne univerzálne a všeobecne všetkým. V ponuke evanjelia nesmie byť žiadne obmedzenie. Ak naša doktrína o Božej suverenite vo veci spasenia nám zabraňuje ponúkať Krista zdarma, slobodne a voľne, potom naše chápanie tohto učenia je veľmi mylné. Správne uchopená doktrína dáva dôveru a uistenie vo veci biblického a evanjelizačného kázania.

Biblické evanjelizačné kázanie musí deklarovať Boha Biblie. Nie Boha našej predstavy, ale Boha, ktorý je svätý a Boha, ktorý je spravodlivý. Boha, ktorý

netoleruje a nebude tolerovať hriech, ale Boha, ktorý zachraňuje všetkých, ktorí k nemu prídu, ktorí sa k nemu obrátia.

Kristus musí byť kázaný v moci Svätého Ducha. Pritom nesmieme zabudnúť, že zachraňuje Ježiš Kristus a viera v neho a jeho dielo, ale je to Svätý Duch, ktorý aplikuje (vkladá) túto Božiu pravdu do srdca človeka. Keď bolo tri tisíc obrátených na deň Letníc, bol to Svätý Duch, ktorý im ukázal Božskú znamenitosť Kristovho diela. A je to Svätý Duch, ktorý ukazuje na Božskú znamenitosť Kristovho diela aj v dnešných dňoch.

Kázanie a evanjelizácia musia byť urobené s plnou vážnosťou. Nie je žiadne

miesto pre nepodstatný humor na kazateľni preto, že verný kazateľ sa zaoberá otázkami a vecami, ktoré sa týkajú večného života a večnej smrti.

Kázanie a evanjelizácia majú položiť hlboké základy. Musia zapustiť hlboké korene do mysle a srdca poslucháčov, aby na tomto základe mohla byť vybudovaná pevná viera.

Cieľom kázania je na prvom mieste Božia sláva, vzdať Bohu slávu. Je to dosiahnuté tým, že poslucháčom je sprítomnené vykonané spasiteľné dielo. Kto je dostatočný na tieto veci? Naša dostatočnosť nie je z nás, ale je z Pána Ježiša Krista.

Philip Slater

Učenie o viere

Preto zanechajúc počiatky učenia o Kristu nesme sa k dokonalosti a nekladme zase základu pokánia z mŕtvych skutkov a viery na Boha...

Židom 6:1-2

Ako sme písali v článku *Pokánie z mŕtvych skutkov* (Solas číslo 23, jar 2014, str. 32 – 35), *pokánie* spolu s *uverením* tvoria dva podstatné prvky obrátenia sa k Bohu (str. 34) a patria do šiestich základných kresťanských učení. Pretože Písmo jednoznačne oznamuje, že spasenie je iba skrze vieru (pozri Rímskym 5:1; Efezským 2:8), považujeme za potrebné a užitočné sa témou viery na stránkach časopisu *Solas* v rôznych pohľadoch a súvislostiach zaoberať.

Vysvetlenie pojmu viera

Pojem *viera*, či už vo svojom základnom tvare podstatného mena, alebo vyjadrený slovesami alebo vo svojich rôznych významových odtieňoch a obmenách, synonymách (*uverenie, dôvera, spoliehanie sa na, veriť, dôverovať* a pod.) sa nachádza v celých písmach – od prvej až po poslednú knihu Biblie. Písmo od začiatku až do konca zdôrazňuje dôležitosť a jedinečnosť viery.

Slovo *viera* je jeden z mála pojmov, ktoré sú v Písme definované (vysvetlené). Biblická definícia viery sa nachádza v Liste Židom 11:1 a je nasledovná: „*A viera je podstatou toho, na čo sa človek nadeje, presvedčením o veciach, ktoré sa nevidia.*“ Tento verš hovorí o dvoch dôležitých veciach.

Predovšetkým o tom, že viera je tu nazvaná *podstatou*. Keď niečo označíme za *podstatu*, znamená to, že toto niečo považujeme doslova za to, *na čom stojí* niečo iné, za niečo, *čo stojí pod* niečím, čo niečomu *poskytuje základ*, čo je *základom* pre niečoho iné.

Viera je to, čím (alebo ako) prijímame neviditeľné veci o ktorých sme presvedčení, že sú pravdivé. To, čo považujeme za istú a trvalú pravdu, sa pre nás stáva základom na ktorom potom ďalej svoje životy budujeme (žijeme). Určujúcou zložkou, podstatou, ktorou kladieme (vytvárame) základ svojho života, a z ktorého potom ďalej svoj život (svoje žitie) aj žijeme, je viera. Vierou si vytvárame (budujeme) základ života a viera je aj neoddeliteľnou súčasťou a podstatou tohto základu. Môžeme povedať, že viera je aj spôsob (prostriedok) budovania základu a aj základný spojovací materiál (podstata) všetkého, čo do svojho základu položíme (prijmeme). Viera vytvára (formuje) základ a samotný základ aj tvorí (je jeho podstatnou súčasťou).

Viera je *základom* toho v čo (alebo v koho) dúfame, v čo (do čoho alebo koho) vkladáme nádej, čo považujeme za pravdivú skutočnosť. Napríklad, viera v Boha je základom (skutočnosťou, východiskom, platformou) toho, že

k Bohu môžeme prísť (Židom 11:6). Preto, keď k Bohu chceme prísť, najprv potrebujeme (musíme) veriť, že Boh je. Bez viery v Boha, bez tohto základu, nemôžeme k nemu prísť. Keď však veríme v Boha (že Boh je a kým on je), táto viera je potom základom všetkých našich ďalších vecí, našej reality a skutočnosti.

Verš 11:1 ďalej hovorí, že viera je *presvedčením o veciach, ktoré sa nevidia*. Podstatné na tomto vyjadrení je to, že viera sa týka vecí, ktoré nie je vidieť – viera sa vzťahuje k neviditeľnému. Vysvetlenie tohto je uvedené hneď o dva verše ďalej: „*Vierou rozumieme, že sú veky ustrojené slovom Božím, áno i tomu, že nie z viditeľných vecí povstalo to, čo sa vidí.*“ (Židom 11:3)

Viera nie je založená na dôkaze vecí. Vierou rozumieme (chápeme, prijímame) to, o čom nemôžeme mať osobnú fyzickú skúsenosť, napr. nemôžeme to vidieť fyzickými očami, nemôžeme to priamo počuť alebo si to priamo overiť (dokázať). Viditeľné veci vošli do existencie Božím slovom. Boh povedal a stalo sa – a túto skutočnosť prijímame vierou. Veríme Bohu a jeho slovu, a preto vznik viditeľného vyriešeným Božím slovom prijímame ako pravdivú skutočnosť. Viera je podstatou a na nej, ako na pevnom základe, stojí naše presvedčenie (porozumenie), že všetko existujúce vzniklo Božím slovom. Najprv je viera a potom to ostatné. Bez viery pochopenie viditeľného nemá základ, na ktorom by ono stálo. Viera robí neviditeľné skutočnosťou, zreálňuje, robí skutočnými veci neviditeľné, je ich základom. Bez viery by neviditeľné pre nás neexistovalo – a povedané inak:

vierou si neviditeľné privlastňujeme, prijímame za skutočné.

Zmyslami poznávame veci, ktoré *je možné vidieť*, veci viditeľného sveta. Vierou poznávame neviditeľný svet. Viera „vidí“ neviditeľné. Vierou prijímame podstatu skutočnosti viditeľného, ktorou je Božie slovo. Bez viery, bez tohto základu, nie je možné uchopiť neviditeľné. Viera robí Božie pravdy skutočnejšími ako to môže dokázať zmyslové vnímanie.

Biblická viera sa vzťahuje k dvom večným a neviditeľným realitám: prvou je Boh a druhou je jeho vyriešené slovo. Vo všeobecnom slova zmysle o viere hovoríme aj v iných súvislostiach, ale biblická viera sa týka len týchto dvoch spomenutých skutočností, ktoré nemôžeme vidieť fyzickými očami.

Viera, veriaci a neveriaci

O ľuďoch často hovoríme ako o *veriacich* a *neveriacich*. Nie je to celkom správne a ani výstižné, lebo sme stvorení tak, že všetci svoje životy žijeme postavené na viere. Každý niečomu verí a rozdiel medzi jednotlivými ľuďmi je v tom, na čo majú zameranú svoju vieru, na čom ich viera stojí, čomu veria.

Sloveso *veriť* sa Písme používa len v spojení s Bohom, resp. Ježišom Kristom. *Veriaci* sú ľudia, ktorí svoju vieru nasmerovali, resp. upli na Boha. V Jánovom evanjeliu 4:41 čítame, že keď sa Pán Ježiš zastavil v Samárii, tak „*o mnoho viac ich uverilo pre jeho vlastné slovo.*“ Pritom v Písme ani nie je potrebné podrobne vysvetľovať komu alebo v koho Samárčania uverili. V Písme sa považuje za úplne samozrejmé, že uverili v Boha v osobe Ježiša Krista.

Tak je to aj v kresťanskom prostredí, v ktorom je úplne samozrejmé, že keď o niekom povieme, že je *veriaci*, tak sa tým myslí, že tento človek má vieru v Boha a podľa toho aj žije.

Keď povieme, že niekto je *neveriaci*, chceme tým vyjadriť, že príslušný človek neverí v Boha (že nie je kresťan). Presnejšie, pravdivejšie a výstižnejšie je však tvrdenie, že *tento človek (neveriaci) verí v niekoho iného alebo v niečo iné* a súčasťou jeho viery je aj *presvedčenie, že Boh neexistuje* a v zmysle tejto svojej viery upravuje a vedie svoj život. Aj on, *neveriaci*, má nejakú vieru a žije tak, že jeho viera, nech je akákoľvek (alebo v čokoľvek), je pre neho základom, na ktorom stavia svoj život. Preto aj o ňom platí: ako verí, tak aj žije.

Všetci žijeme podľa toho, čomu veríme. Nech by naša viera bola akákoľvek alebo v čokoľvek, jednoducho ju máme. Nemôžeme žiť bez viery, lebo vieru pre život potrebujeme. Každý v niečo verí, všetci majú (nejakú) vieru, lebo tak sme stvorení.

Všetci svoje životy žijeme založené na viere, na tom, čomu sme uverili. Preto podstatou základu života každého človeka je viera, lebo pre každého jedného úplne všeobecne platí: *veci ktoré sa nevidia* môžeme uchopiť iba vierou. Nemôžeme ich uchopiť inak – a toho neviditeľného, o čo sa v každodennom živote potrebujeme oprieť, na čo sa potrebujeme spoľahnúť, je veľa. Preto smelo môžeme povedať, že vo všeobecnom slova zmysle niet *neveriaceho* človeka, lebo každý niečomu verí. Presnejšie by bolo treba povedať: Niet človeka bez viery! Nie všetci však veria

a spoliehajú sa na Boha – nie všetci majú biblickú alebo *spasiteľnú vieru*. A práve v tomto je rozdiel medzi ľuďmi, keď o nich hovoríme ako o *veriacich* a *neveriacich*.

V Písme je viera na každom mieste vyžadovaná a zdôrazňovaná. Biblicky veriť, *mať spasiteľnú vieru*, znamená prestať dôverovať vo vlastné zdroje a plne sa spoliehať na Boha a jeho milosť. Ak postúpime ešte ďalej, môžeme povedať, že biblická viera znamená privlastniť si Božie sľuby ktoré sú dané v Kristovi (pozri Rímskym 8:32 a Efezským 1:3), úplne sa spoliehať na Kristovo dokonané (dokončené) spasiteľné dielo a nechať sa viesť Svätým Duchom (Rímskym 8:14; Galatským 5:18), ktorý prebýva vo veriacom, ktorý je novým stvorením, ktorý je jeho chrámom (1. Korintským 3:16).

Rozdiel medzi vierou a videním

Apoštol Pavol veršom „*Lebo chodíme vierou a nie videním*“ (2. Korintským 5:7) stavia proti sebe vieru a videnie. Tomu, čo vidíme svojimi fyzickými očami, nepotrebujeme veriť. Ako sme už uviedli v predchádzajúcom texte, viera sa „dívá“ do neviditeľného sveta. Viera „vidí“ to, čo nevidia naše fyzické oči.

Veľmi často to, čo prijímame vierou, je v rozpore s našim prirodzeným myslením, ktoré sa bežne opiera o skúsenosti získané zmyslami. V prirodzenom svete najprv vidíme a až potom prijímame to, čo dostaneme prostredníctvom svojich zmyslových orgánov. Biblické poradie je však opačné – najprv musíme veriť a potom aj uvidíme. Takéto svedectvo dávajú Boží muži. Dávid hovorí: „*Keby som nebol*

veril, že budem zrieť dobré Hospodinovo v zemi živých, už by som bol dávno zahynul“ (Žalm 27:13). Na prvom mieste je uvedená viera a až potom realita fyzického sveta.

Jedenásta kapitola Listu Židom je celá venovaná téme viery a jej účinku v živote biblických postáv. O Mojžišovi je v nej uvedený: „Vierou opustil Egypt nebojac sa zúrivého hnevu kráľovho, lebo ako čo by bol videl neviditeľného, zotrval“ (Židom 11:27). To, čo bolo okolo Mojžiša, čo mohol Mojžiš priamo vnímať vo svojom viditeľnom okolí, bolo proti nemu. Napriek tomu všetko to, všetky ťažkosti a utrpenia znášal vytrvalo, lebo videl neviditeľné a preto vytrval. Ako videl neviditeľné? Videl vierou! Viera nás uschopňuje vidieť neviditeľné a tak vytrvať, aj keď viditeľný svet okolo nás je proti tomu, čo vidí naša viera.

Veriaci pred znovuzrodením žili v starej prirodzenosti, ktorá si žiadala zmyslové vnímanie, pretože žije na základe zmyslov. Boh nás vyslobodil z tejto starej prirodzenosti a starého spôsobu života, dal nám novú prirodzenosť a priviedol nás do nového spôsobu života. Stalo sa tak cez duchovné znovuzrodenie, ktorým sme sa stali novým stvorením v Kristovi (2. Korintským 5:17). Tým sme sa stali schopnými chodiť vierou a nie podľa fyzického videnia (2. Korintským 5:7). Nové stvorenie v Kristovi je schopné vidieť vierou, prijímať veci vierou, znášať utrpenia a súženia a brať vierou úžitok a požehnanie z toho, čo vidí jeho viera: „Lebo terazšie kratučké ľahké nášho súženia nám pôsobia prenesmierne veľkú večnú tiaž slávy,

keď nehľadíme na veci, ktoré sa vidia, ale na veci ktoré sa nevidia. Lebo veci, ktoré sa vidia, sú dočasné; ale tie, ktoré sa nevidia, sú večné.“ (2. Korintským 4:17-18).

Žijeme vierou, ale pritom ešte stále prebývame (sme) vo svojom fyzickom tele. To v nás vyvoláva napätie. Vierou vidíme veci, ktoré sú v rozpore s tým, čo vidíme svojimi fyzickými zmyslami. Prechádzame rôznymi problémami, starosťami, utrpením a naše fyzické zmysly a telesné myslenie sa proti takýmto veciam búria, neprijímajú ich. Viera však všetky naše okolnosti a utrpenia vidí inak. Prenáša nás od týchto skutočností viditeľného sveta k neviditeľnej skutočnosti – k Bohu a jeho slovu. Vierou môžeme vidieť nepriaznivé okolnosti ako také, ktoré sú nám na prospech. Cez ne Boh formuje náš charakter a pripravuje nás na budúcu slávu (pozri tiež Žalm 119:67 a 71).

Veriaci žije v dvoch svetoch. Vo fyzickom svete, ktorý je náš dočasný domov a v duchovnom svete, v ktorom máme pripravený večný domov. Svoj dočasný domov môžeme vidieť, lebo sme s ním spojení fyzickými zmyslami. Náš trvalý a večný domov je v duchovnom svete, ktorý môžeme vidieť len očami viery. Tu nás Boh chce mať, lebo to je náš trvalý domov. V tomto domove máme prebývať nielen potom, keď odídeme do večnosti, ale už aj teraz, a to aj napriek tomu, že náš vnútorný človek ešte prebýva vo fyzickom tele. Prebývať už teraz vo večnom domove môžeme a môže sa to stať skrze jediný prostriedok, a tým je viera.

Drahoslav Vajda

Poslušnosť Bohu

A hľa, v tom prišiel muž Boží z Judska so slovom Hospodinovým do Bét-ela, keď práve stál Jeroboám nad oltárom, aby kadil.

1. Kráľov 13:1

Kráľ Jeroboám sa odklonil od Hospodina (1. Kráľov 12:25-33). Potom v 13. kapitole čítame, ako bol za ním poslaný Boží muž z Judska so slovami napomenutia.

Najprv toto napomenutie kráľ nebral vážne, ale po incidente s uschnutou rukou sa pokoril a chcel Božieho muža pohostiť. Ten pohostenie neprijal a odišiel inou cestou – mal to prikázané od Hospodina („*Lebo tak mi prikázal slovom Hospodinovým povediac: Nebudeš jesť chleba ani nebudeš piť vody ani sa nevrátiš cestou, ktorou si ta išiel.*“ – verš 13:9).

Potom sa stalo niečo zvláštne. Boží muž sa vracal späť do Judska (1. Kráľov 13:10). Za Božím mužom sa vydal starý prorok, ktorý ho zastavil a chcel pohostiť. Boží muž mu povedal, že nesmie na tom mieste jesť a piť – má to tak prikázané od Hospodina. Starý prorok povedal, že aj on má prikázané od Hospodina, aby mu dal jesť a piť – luhal mu (verše 13:15-19).

Boží muž sa nechal oklamať. Jedol a pil na mieste, o ktorom mu Hospodin povedal, že tam jesť a piť nemá. Ako následok jeho hriechu, neposlušnosti Božieho muža, prišiel naň trest – smrť (13:21-24).

Čo sa stalo po týchto udalostiach s kráľom Jeroboámom? Už predtým sme spomínali, že sa pokoril pred Božím mužom (verš 6). Po smrti Božieho muža z Judska sa kráľ Jeroboám neodvrátil od svojej zlej cesty (verše 33-34). Prečo sa

kráľ takto zachoval? Lebo sa dozvedel o neposlušnosti tohto Božieho muža (ktorý jedol a pil na mieste kde nemal – verše 9 a 19) a o jeho zabití levom. Tento Boží muž mu nebol nijakým vzorom svojím životom, a preto ani nemal dôvod sa riadiť jeho napomenutiami, ktoré mu boli adresované od Hospodina. Pripomína to situáciu z Matúša 23:1-3: „*Vtedy hovoril Ježiš zástupom a svojim učeníkom a riekol: Na stolici Mojžišovej posadili sa zákonníci a farizeovia; teda všetko, čo by vám povedali, aby ste zachovávali, zachovávajte a čiňte, ale podľa ich skutkov nečinite, lebo hovoria, ale nečinia.*“

Kráľ Jeroboám nezmenil svoj hriešny život (13:33-34), pretože mal čo dočinenia s Božím mužom, ktorý mu síce hovoril pravdu, ale túto pravdu nežil. Smutné je aj to, že tento Boží muž (prorok) bol oklamaný iným prorokom a to spôsobilo lavínovú tragédiu. Od starého proroka, Božieho muža, ako aj od každého Božieho dieťaťa predsa očakávame, že bude vravieť pravdu (2. Mojžišova 23:7).

Pán Ježiš Kristus povedal: „*Po tom poznajú všetci, že ste moji učenci, keď budete mať lásku medzi sebou.*“ (Ján 13:35). Lásku, a nie hriech – napr. klamať sa (1. Kráľov 13:18). Hriech medzi deťmi Božími (aj ostatné hriechy Božích detí) majú

za následok to, že svetlo, ktorým máme svietiť (Matúš 5:14 a Lukáš 11:34-35) sa stane tmou. Následkom je to, že dáva-me Hospodinovým nepriateľom príčinu, aby sa rúhali (2. Samuelova 12:13-14) a stávajú sa z nás akýsi zákonníci a farizeji (Matúš 23:1-3). Podstatný rozdiel je ale v tom, že od ľudí zo sveta nemožno očakávať, že budú zachovávať „naše“ slovo (myslíme Božie slovo) bez našej viditeľnej poslušnosti Bohu a bez nášho svedectva života (Galatským 5:22-25).

Nezabúdajme, že popri našom slovom svedectve (evanjelizácií) ľuďom okolo nás, musí nasledovať aj svedectvo nášho života. Bez svedectva nášho života, bez lásky medzi Božími deťmi a bez lásky k naším nepriateľom (Rímskym 12:9-21) nebudeme pre strategických hriešnikov svetlom a oni nebudú mať dôvod svoj život odovzdať nášmu záchrancovi, ktorým je Pán Ježiš Kristus. Pamätajme na to!

Marian Riška

Kálef

A Hospodin hovoril Mojžišovi a riekol:

Vyšli si mužov, aby preskúmali Kanaánsku zem, ktorú ja dám synom Izraelovým...

4. Mojžišova 13:2-3

Trinásta kapitola štvrtej Mojžišovej knihy opisuje situáciu, keď deti Izraela počas putovania púšťou prišli na hranicu Kanaánskej krajiny, ktorú im Hospodin zaslúbil. Bolo to dlhé putovanie, kým sa Izraelci dostali z Egypta až sem.

Tu, na hranici kanaánskej krajiny, Hospodin prikázal Mojžišovi, aby zhromaždil skupinu vodcov, z každého pokolenia po jednom mužovi, aby išli dopredu a preskúmali zaslúbenú zem (4. Mojžišova 13:1-3) – a „*Všetko to boli vybraní mužovia, hlavy synov Izraelových.*“ (4. Mojžišova 13:4).

Mojžiš týmto vybraným mužom dal konkrétne príkazy, čo si majú na svojom prieskume všimnúť (4. Mojžišova 13:18-21). Okrem iného mali priniesť aj z ovocia tej zeme – „...*A bolo to v čas, keď už boli dozreli prvé hrozny*“ (verš 21). Krajinu preskúmali, úlohu splnili.

Späť sa vrátili po štyridsiatich dňoch (verš 26), a so sebou priniesli aj ovocie (verš 27) tak, ako to mali nariadené. Mojžišovi, Áronovi a celej obci Izraelovej podali správu o tom, čo videli a čo preskúmali.

Vyslaní služobníci, títo špehovia, boli až potiaľto poslušní príkazom a nariadeniam, ktoré im uložil Mojžiš. Preskúmali krajinu, vracajú sa späť a podávajú správu o tom, čo videli a preskúmali. Dôsledkom ich správy však bol strach – deti sa Izraela začali báť. Boja sa, že nebudú schopní obsadiť kanaánsku krajinu. Väčšina z vodcov

– prieskumníkov sa bojí, a preto aj ich správa, ktorú predložili Mojžišovi a všetkému izraelskému ľudu, je nasledovná: „*Rozprávali mu a riekli: Prišli sme do zeme, do ktorej si nás poslal, ktorá aj naozaj oplýva mliekom a medom, a toto je jej ovocie. Lenže je to silný ľud, ktorý býva v zemi, a mestá sú opevnené, veľmi veľké, a videli sme tam aj deti Enákove... Nebudeme môcť ísť hore proti tomu ľudu, lebo je silnejší ako my. A pustili zľú povest' o zemi, ktorú preskúmali, medzi synov Izraelových, povediac: Zem, ktorou sme prešli nato, aby sme ju preskúmali, je zem, ktorá žerie svojich obyvateľov. A všetok ľud, ktorý sme videli v nej, sú mužovia vysokej postavy. Videli sme tam aj obrov, synov Enákových, ktorí sú z obrov, takže sa nám videlo, že sme proti nim ako kobylky, a takými sme sa aj my im videli.*“ (4. Mojžišova 13:28-29 a 32-34). Boja sa ich vodcovia, a tak sa bojí aj ostatok izraelského ľudu: „*Tu sa pozdvihla celá obec, a dali sa kričať, a ľud plakal celú tú noc. A reptali na Mojžiša a na Árona všetci synovia Izraelovi, a vraveli im, celá obec: Ach, keby sme len boli zomreli v Egyptskej zemi alebo aspoň na tejto púšti keby sme boli zomreli! Prečo nás len vedie Hospodin do tej zeme, aby sme popadali od meča?! Naše ženy a naše deti budú za lúpež. Či nie je nám lepšie vrátiť sa do Egypta?*“ (14:1-3).

Jeden z nich, Kálef, však tíšil a upokojoval ľud: „*A Kálef tíšil ľud, ktorý sa búril proti Mojžišovi, a vravel: Áno, len poďme hore a zaujmeme ju dedične, lebo sa jej istotne zmocníme.*“ (4. Mojžišova 13:31). V tomto verši čítame prvú charakteristiku Kálefa. Kálef bol vodca, ktorý sa nebál. Aj keď ľud okolo neho

sa bál, Kálef tíšil' rozbúrený a rozhorčený ľud, ktorý sa chcel otočiť a vrátiť sa späť do Egypta. Kálef sa nebál „ísť proti prúdu“: „*Podme hore a zaujmeme zem do vlastníctva*“ – to je Kálefovo presvedčenie a Kálefova viera. Aj keď iní špióni mali strach a podávali zľú správu, Kálef spolu s Jozuom hovoria ľudu: „*A Jozua, syn Núnov, a Kálef, syn Jefunneho, z tých, ktorí boli preskúmať zem, roztrhli svoje rúcha a vraveli celej obci synov Izraelových a riekli: Zem, ktorou sme prešli, aby sme ju preskúmali, je veľmi, veľmi dobrá zem. Keď sa budeme lúbiť Hospodinovi, vovedie nás do tej zeme a dá nám ju, zem, ktorá tečie mliekom a medom. Len proti Hospodinovi sa nebúrte, a vy sa nebojte ľudu tej zeme, lebo sú naším chlebom; odišla od nich ich ochrana, ale s nami je Hospodin. Nebojte sa ich!*“ (14:6-9)

Vo svojich vlastných životoch často prežívame niečo veľmi podobné tomu, čo Kálef prežíval v tejto situácii. Vždy, keď robíme niečo dobré, alebo robíme niečo pre Boha, bude sa niekto do toho starať a bude proti. Vždy tam bude niekto, alebo niečo, kto bude zabraňovať, aby sme urobili to, o čo sa pokúšame. My sme si istí, že to, čo robíme, je tým, čo chce Pán, aby sme urobili, ale iní ľudia, a často sú to práve kresťania, budú proti. To nie je povzbudenie, ale práve naopak, povzbudenie to veľmi berie. Keď sa snažíme niečo robiť pre Boha, často okolo seba nachádzame iných kresťanov, ktorí nám dajú zľú radu. Ja aj moja manželka sme to zakúsili pred tým, ako sme mali prísť sem na Slovensko.

Zosobášili sme sa asi mesiac pred tým, ako sme mali odletieť. Mali sme

jeden týždeň medzi svadobnou cestu a odletom. Vedeli sme, že Pán nás posielal sem, že je to jeho vôľa, ale boli ľudia, ktorí si mysleli, že to nie je veľmi dobrý nápad. Niektorí hovorili, že urobiť to tak skoro v našom manželstve môže byť ťažká vec, ale prežívali sme, že Pán nás sem posielal, a tak sme si nerobili žiadne iné plány, okrem plánu prísť sem, k vám. Tí ľudia (kresťania) prichádzali za nami a pýtali sa: „Máte tam nejaký dom? Máte už dostatočnú finančnú podporu?“ Odpovedal som: „Nie, nemáme“ – a tak si veľa ľudí myslelo, že bláznime. My sme však verili, že Pán nás volá, aby sme to urobili. Dostalo sa nám aj povzbudenie a obidvaja sme sa z neho vždy potešili, ale veľmi často prichádzalo odradenie.

Nepriateľ často použije iných ľudí, aby cez nich vložil pochybnosť do našej mysle a my začíname pochybovať o Božom povolaní. Verím a myslím si, že Boh má svoje úmysly s takýmito konfliktmi v našich životoch. Verím, že s každou skúškou, ktorá na nás prichádza, má Pán nejaký konkrétny úmysel a cieľ.

Práve tak, ako tu v 4. Mojžišovej kapitole Boh cez Kálefa povedal izraelskému ľudu *pod'me hore a zoberme ju do vlastníctva* (verš 31), tak som si aj ja bol istý, že On chcel, aby sme urobili to, že prídeme sem na Slovensko. Preto naše rozhodnutie bolo: „Dobre, urobme to.“ A práve tak, ako sme s manželkou očakávali, On sa opäť dokázal, že je verný.

Ľudia budú hovoriť presný opak toho, čo Boh od vás chce, aby ste urobili

– a je to veľmi odrádzajúce. Aj pri vás, ktorí ste odovzdali svoj život Pánovi, ak ste urobili rozhodnutie vo svojich životoch byť užitoční pre Boha, vždy bude i strana, ktorá bude proti tomu, čo robíte. Vždy prídu skúšky a budú problémy. Boh nikdy nezasľúbil, že to budeme mať ľahké.

V tomto kresťanskom živote môžeme ísť buď cez skúšky, alebo prejsť okolo (mimo) skúšok, obísť ich, vyhnúť sa skúškam. Ak sa skúškam vyhneme, nebudeme veľmi užitoční pre Boha. Keď sa stiahneme niekam do úzadia a staneme sa len príležitostnými kresťanmi, vtedy sa vlastne rozhodneme, že už viac nebudeme užitočnými pre Boha. Potom na nás už nepríde veľa skúšok a satan už nemá žiadny dôvod pokúsiť sa nás od práce pre Pána odradiť a viac nič nerobiť, lebo sami sme sa už stiahli do úzadia a nerobíme nič.

Skúšky prichádzajú vtedy, keď sa rozhodneme, že budeme na sto percent užitočnými pre Boha. Našu užitočnosť poznáme práve podľa toho, že prichádzajú aj ťažkosti, problémy, odrádzanie, skúšky. Naša užitočnosť sa začína dokazovať práve vtedy, keď začneme čeliť problémom a skúškam, pretože satan nechce, aby sme slúžili Bohu.

Takže môžeme sa skúškam buď vyhnúť, alebo môžeme mať takú istú myseľ, ako mal apoštol Pavol: „*A aby som sa prevelikostou zjavení príliš nepovyšoval, daný mi je osteň do tela, anjel satanáš, aby ma pohlavkoval, aby som sa príliš nepovyšoval. Za to som trikrát prosil Pána, aby odstúpil odo mňa, a povedal mi: Dost' ti je moja milosť. Lebo moja moc sa dokonáva v slabosti. Teda najradšej sa budem chváliť svojimi*

slabosťami, aby prebývala na mne moc Kristova. Preto mám záľubu v slabostiach, v pohaneniach, v tiesňach, v prenasledovaniach, v úzkostiach za Krista; lebo keď som slabý, vtedy som mocný.“ (2. Korintským 12:7-10).

Čítame, že Božia moc sa dokonáva v našich slabostiach. Vtedy, keď sme uprostred skúšok, musíme si uvedomiť, že naša dostatočnosť je v Kristovi – nie je v nás. Uvedomme si, že mimo Krista nemôžeme urobiť nič. Ak máme tento postoj, ako ho mal Pavol, potom skúšky a ich dopady môžu byť nakoniec dobrou vecou práve preto, lebo Jeho sila sa dokonáva v našich slabostiach. Keď sme v problémoch a skúškach, zavesme sa úplne na Božiu moc, lebo On zasľubuje, že jeho sila sa dokoná v našej slabosti.

Rovnako: „*ktorí sme tiesnení zo všetkých strán, ale nie zovrení: sme v rozpakoch, ale nie cele bezradní; prenasledovaní, ale nie v zlom opustení; sme občas povelaní, ale nehynieme, vždy a všade nosiac so sebou mŕtvenie Pána Ježiša na tele, aby bol aj život Ježišov zjavený na našom tele.*“ (2. Korintským 4:8-10). Vo verši 10 čítame, že úmysel a cieľ skúšky v našom živote je, aby *Ježišov život bol zjavený na našom tele*. Keď prechádzame problémami a skúškami, sme premieňaní na Kristov obraz a Ježišov život je zjavený na nás.

Môžeme sa problémom vyhnúť, alebo ich môžeme znášať ako dobrí vojaci Ježiša Krista (2. Timoteovi 2:3). Ak tak robíme, sme premieňaní na Kristov obraz. Takto vidíme aj Kálefa. V našom kresťanskom živote musíme byť ochotní využiť príležitosti. Možno to, čo budete robiť, nemusí byť prak-

tické, a nemusí to byť ani logické. Iní ľudia vôbec nemusia súhlasiť s tým, čo robíte, ale keď viete, že vás volá Pán, aby ste sa pohli, potom to znamená, že máte využiť príležitosť, ktorá sa vám ponúka. Aj vtedy, keď to môže byť riskantné, musíte vykročiť vo viere, lebo Biblia hovorí, že „bez viery nie je možné, *ľúbiť sa Bohu*“ (Židom 11:6).

V štrnástej kapitole čítame o vzbure detí Izraela. Prečo prišla táto vzbura? Prišla preto, lebo prišiel na nich strach. Dovolili sami sebe, aby sa začali báť – a v tom je rozdiel medzi deťmi Izraela a Kálefom. Deti Izraela sa začali báť, ale Kálef namiesto toho stál vo viere. Deti Izraela sa vzbúrili. Rozhodli sa, že si nájdu nového vodcu a vrátia sa naspäť do Egypta, kde žili v otroctve. Mojžiš a Áron padnú na svoju tvár pred celým zhromaždením, Jozua a Kálef roztrhnú svoje rúcha (verše 5 a 6) a – „*vpravili celej obci synov Izraelových a riekli: Zem, ktorou sme prešli, aby sme ju preskúmali, je veľmi, veľmi dobrá zem. Keď sa budeme ľúbiť Hospodinovi, vovedie nás do tej zeme a dá nám ju, zem, ktorá tečie mliekom a medom*“ (verše 7 a 8). Jozua a Kálef sa snažia vyviest' deti Izraela zo strachu.

Ďalšou Kálefovou vlastnosťou je, že na to, v čom sa nachádzajú, sa pozerá inými očami. Deti Izraela hľadajú na situáciu svojimi telesnými očami. Prirodzeným výsledkom toho musí byť strach. Kálef sa díva svojimi duchovnými očami. Deti Izraela sa pozerajú na situáciu v kontexte toho, čo oni môžu urobiť. Samozrejme, že oni nemôžu urobiť nič. Oni boli ako maličké kobylky v porovnaní s veľkosťou Enákovcov. Kálef vidí celú situáciu v kontexte toho,

čo Boh môže urobiť: „*Keď sa budeme ľúbiť Hospodinovi, vovedie nás do tej zeme a dá nám ju, zem, ktorá tečie mliekom a medom*“ (verš 8). Toto je druhá charakteristika Kálefa a môžeme si z nej vziať ponaučenie: V našich každodenných životoch môžeme mať problémy, môžeme prechádzať situáciami, ktoré nechápeme a pritom máme dve voľby: Situáciu môžeš vidieť cez svoje rozpoloženie a pozeráť sa na ňu v súvislosti s tým, čo ty sám môžeš zo seba urobiť. Alebo môžeš prechádzať týmito okolnosťami a pozeráť sa na ne v kontexte toho, čo Boh môže urobiť. To prvé povedie k zlyhaniu. To druhé k víťazstvu.

Jozua a Kálef varujú deti Izraela: „*Len proti Hospodinovi sa nebúrte, a vy sa nebojte ľudu tej zeme, lebo sú naším chlebom; odišla od nich ich ochrana, ale s nami je Hospodin. Nebojte sa ich!*“ (verš 9). Z tohto verša môžeme rozumieť, že Kálef nedôveruje v samého seba, ale má dôveru v svojho Boha. Ak by Kálef vkladal svoju dôveru v seba, bál by sa presne tak, ako všetci ostatní.

Kálef veril Bohu a hovoril „*nebojte sa ľudu tej zeme, lebo sú naším chlebom*.“ Hovoril o obroch, ktorí v tejto krajine boli. Kálef bol, povedal by som, v tomto radikálny. Pozerá na celú armádu obrov a hovorí o nich ako o jedle, ktoré majú zjesť. Nepovedal: „No dobre, poďme tam a Pán Boh už ich nejako zničí,“ ale hovorí, že „celá táto armáda obrov je naším jedlom.“

Iné chápanie toho, čo Kálef hovorí, je, že sa pozerá až za týchto obrov a vidí Kanaánsku krajinu ako Božie zaslúbenie – a Božie zaslúbenie bolo, že On im túto krajinu dá do dedičstva.

Kálef vedel a pamätal si, že Boh im dá víťazstvo: „*Vyšli si mužov, aby preskúmali Kanaánsku zem, ktorú ja dám synom Izraelovým*“ (verš 13:3) – a to je ten moment, prečo verím, že Kálef, na rozdiel od zvyšku detí Izraela, žil život víťazstva. Kálef vo verši 14:9 tiež hovorí: „*odišla od nich ich ochrana, ale s nami je Hospodin. Nebojte sa ich!*“ Podľa verša 14:10 však vidíme, že Kálefov plán stále nefunguje. Kálef a Jozua nedokázali presvedčiť deti Izraela, ale aj tak stále pokračujú ďalej, a to až do bodu, keď ich chcú ukameňovať.

Štrnástá kapitola pokračuje ďalej v opise vzniknutej situácie. Čítame v nej, že Pán nebol nadšený z detí Izraela a bol pripravený ich súdiť (verše 11 a 12). Mojžiš sa prihovára za Izrael a prosí Hospodina, aby im odpustil ich nevieru, reptanie a vzburu (verše 13-19). Hospodin sa zľutoval nad nimi, nezničil ich, ako to chcel urobiť (verš 12) a odpustil im: „*A Hospodin riekol: Odpustil som podľa tvojho slova,*“ (verš 20), ale súdil deti Izraela tým, že im nedovolil vojsť do zaslúbenej krajiny (14:20-23). Výnimku urobil len pre Kálefa, o ktorom povedal: „*Ale môj služobník Kálef, pretože bol u neho iný duch, a že ma cele nasledoval, toho vovediem do zeme, do ktorej bol vošiel, a jeho semeno ju obdrží dedične*“ (verš 24; a tiež pre Jozuu – verš 30). To je ďalšia vlastnosť, ktorú môžeme o Kálefovi čítať a naučiť od neho. Boh o ňom povedal, že má iného ducha.

Kálef sa nespoliehal na svoje prirodzené schopnosti, ale spoliehal sa na Božieho Ducha. Ďalej o ňom čítame, že úplne nasledoval Pána. To, že úplne nasledoval Pána znamená, že neurobil

kompromis s ostatnými vodcami, ktorí sa báli, ale urobil všetko pre to, aby zvyšok detí Izraela vyviedol zo strachu. Nedovolil, aby pochybnosť vošla do jeho myslenia a išiel „proti prúdu“ celý ten čas v úplnom nasledovaní Pána, a to úplne do konca, až na hranicu smrti. Skoro ho ukameňovali, ale aj tak pokračoval v nasledovaní Pána a kráčal vo viere.

Verím, že Kálefov život, život víťazstva/víťaza, je dokonalým príkladom toho, ako aj my máme žiť. Je rozdiel v občasnom kráčaní s Bohom a v neustálom kráčaní vo viere. Kálef bol odmenený, lebo *bol u neho iný duch a cele nasledoval Hospodina*, ktorý o ňom povedal, že *ho vovedie do zeme, do ktorej bol vošiel, a jeho semeno ju obdrží dedične* (verš 24). Som presvedčený a verím, že i v našich životoch musíme byť pripravení kráčať vo viere tak, ako to robil Kálef. Musíme byť pripravení byť vodcami. Musíme byť pripravení kráčať proti prúdu a musíme mať také srdce, aké mal Kálef. Musíme sa pozeráť na situácie, v ktorých sa práve nachádzame, očami viery a zaslúbení tak, ako to urobil Kálef. Vždy máme vidieť situácie v kontexte toho, čo Boh môže urobiť. Do takéhoto života sme povolani.

Tým vás chcem povzbudiť a vyzvať, aby ste sa postavili mimo tento svet. Nie je ťažké vidieť svet tak, ako ide okolo nás. Niektorí idú cestou vzbury, ale niektorí nasledujú Pána vo viere. Povzbudzujem vás, aby ste sa oddelili od sveta a videli a uchopili to, čo Pán svojim deťom, svojmu ľudu zaslúbil.

Jesse Winkler

Prvý hriech

Boh stvoril človeka na svoj obraz a podľa svojej podoby, dal mu právo slobodne sa rozhodovať a umiestnil ho do záhrady Eden. Mal sa o záhradu starať a strážiť ju. Boh sa tešil z človeka a žiadal od neho len dôveru a lásku. V záhrade Eden rástli stromy, z ktorých človek mohol jesť ovocie. Ale v strede záhrady rástol strom, z ktorého jesť nemohol, a to strom poznania dobra a zla. Boh dával človekovi len to, čo mu prospievalo, lebo ho miloval.

Boh dal človekovi pokyny: „môžeš jesť zo všetkých stromov záhrady, ale nejedz zo stromu poznania dobra a zla, lebo v deň, v ktorom by si z neho jedol, určite zomrieš“ (Genezis 2:16-17)

Najvyšší anjel sa vzbúril voči Bohu a strhol so sebou aj iných anjelov. Boh ho nezabil pre jeho vzburu, ale zobral mu právo byť s ním. Satan sa stal Božím nepriateľom a ako každý nepriateľ, aj on začal škodiť svojmu protivníkovi. Nemohol sa pozerat' na dobrý vzťah medzi Bohom a človekom. Vzal na seba podobu hada a vyhľadal Evu. Tento príbeh, ktorý je napísaný v knihe Genezis v 3. kapitole poznáme, ale pozrime sa naň z pohľadu, v ktorom nájdeme aj sami seba.

Keď had prišiel k Eve, nadviazal s ňou rozhovor: „Naozaj vám Boh zakázal jesť zo všetkých stromov záhrady? Položil otázku, na ktorú očakával odpoveď, a tá prišla. Eva sa na otázku chytila. Ovocie zo stromov v záhrade jesť smieme, ale o ovocí stromu, ktorý je uprostred záhrady Boh povedal: Nejedzte z neho, nedotknite sa ho, aby ste

nezomreli!“ Satan nečakal a povedal: *Nie, určite nezomriete!* (Genezis 3:1-4).

Rozhovor Evu doviedol na križovatku. Komu má vlastne veriť? Bohu alebo hadovi? Kto hovorí pravdu? Čím viac sa touto myšlienkou zaoberala, tým viac sa prikláňala k tomu, že si potrebuje overiť, ako to je s tým stromom. Zvítala v nej zvedavosť. Eva poznala, čo je dobré. Každý deň dostávala od Boha len to, čo jej bolo na úžitok. Nevedela, čo je zlé. Odtrhla ovocie zo stromu a jedla z neho. Keď zjedla, spoznala, že prekročila Boží zákon a začala sa báť; začala sa báť Boha.

Prestúpenie Božieho zákona začalo zvedavosťou a končilo strachom pred trestom. Satan vykonal svoje a mohol spokojne odísť. Dostal Evu a Adama na svoju stranu. Pre hriech stratili Božiu prítomnosť. Toto sa deje aj s nami, keď hrešíme.

Dôsledkom prvého hriechu bol strach. Nie je to aj o nás?

Pozerala som sa do očí mojej netere, keď mala jeden a pol až dva roky a hovorila som, že má oči jagavé ako hviezdíčky. Boli modré, jasné a čisté. Po nejakom čase som ju videla zase a jej oči stratili z jasú. Boli zakalené. To už bol čas, keď pochopila, že urobila zle, niekomu ublížila, neskôr klamala, podvádzala... To je príklad dieťaťa, ale to sme aj my.

Boh nám dal slobodnú vôľu a nikdy proti nej nebojuje. Vie, že svojím rozhodnutím si poškodíme, ale nechá nás konať. Svojím konaním mu ubližujeme a on to znáša, lebo nás miluje.

Hovorila som so svojou priateľkou, ktorá má syna a ten jej svojím konaním spôsobuje veľa bolestí. Vie, že zákaz nepomôže. Majú medzi sebou dohodu a tú obaja dodržiajú. Syn pozná hranice, ktoré nesmie prekročiť.

Počas toho rozhovoru povedala: „Viem, že ho nezmením, ale bolí to. Môj syn mi robí bolestivú masáž srdca.“

„Aj my svojím konaním masírujeme Božie srdce, a predsa nás nechá. Dovolí nám ísť svojou cestou“, povedala som. Povedala som vetu, v ktorej sme sa obe našli.

Boh sleduje naše kroky, vidí naše snaženia a prešľapy. Svojím prístupom nás dovedie na cestu, po ktorej sa môžeme dostať k cieľu – k nemu.

Výber z publikácie Oľga Jedináková: *Svedectvá tejto doby*, str. 27-30. Publikované so súhlasom autorky. Redakčne mierne upravené.

Hospodine, kto bude pohostiniť v tvojom stáne? Kto bude bývať na vrchu tvojej svätosti? Ten, kto chodí bezúhonne, činí spravodlivosť a hovorí pravdu svojím srdcom; kto neohovára svojím jazykom, neučiní svojmu priateľovi zlého a na svojho blížneho nevznesie potupy; v ktorého očiach nemá cti zavrhnutý, ale tých, ktorí sa boja Hospodina, ctí; kto, keď prisahal, čo i na svoje zlé, nezmení; kto nedáva svojich peňazí na úžeru a proti nevinnému nevezme úplatného daru. Ten, kto to činí, nepohne sa na veky.

Žalmy 15:1-5

Pod'akovanie

Redakcia časopisu *Solas* ďakuje všetkým čitateľom a podporovateľom za priazeň, ktorou ste nás v roku 2014 zahrnuli. Do ďalších dní Vám prajeme veľa Božieho požehnania, jeho milosti a pokoja.

Prosba redakcie

Prosíme čitateľov, aby v písomnom styku s redakciou nezabudli uviesť svoje meno a poštovú adresu, aby sme Vám mohli odpovedať a sa poďakovať. Rovnako Vás prosíme o nahlásenie zmeny doručovacej adresy.

Milí priatelia a sympatizanti časopisu Solas!

Službu združenia Solas môžete podporiť aj svojimi 2 percentami z dane z príjmu. Tým nám pomôžete pokračovať vo vydávaní časopisu a šírení evanjelia.

Na príjem 2 percent z dane sme zaregistrovaní „V Notárskom centrálnom registri určených právnických osôb registrované dňa 11. 9. 2014 pod sp. zn. NCRpo 32/2014“. Zdaňovacie obdobie 2014 (rok príjmu 2 % podielu zaplatenej dane 2015).

Údaje, ktoré potrebujete uviesť do vášho daňového priznania – do oddielu „Údaje o prijímateľovi“:

IČO: 42064619

Právna forma: Občianske združenie

Obchodné meno (názov): SOLAS

Sídlo – ulica – číslo: Smreková 11

PSČ: 010 07

Obec: Žilina

AK sami nepodávate daňové priznanie:

Potrebné formuláre si môžete stiahnuť aj z web stránky združenia Solas (www.solas.sk).

Solas č. 25, 7. ročník, zima 2014

Časopis *Solas* vydáva občianske združenie Solas, Smreková 11, 010 07 Žilina 7.
IČO: 42064619. Je evidovaný Ministerstvom kultúry SR pod číslom EV 22/08.

Vychádza štyrikrát do roka.

Je nepredajný. Odberateľom ho zasielame bezplatne.

Číslo 25 vyšlo 1. decembra 2014 v náklade: 2 670 ks.

Tlač: Alfa print, s.r.o. Martin, www.alfaprint.sk

Žiadosti o zaradenie do zoznamu odberateľov pošlite na poštovú alebo e-mailovú adresu redakcie.

Dobrovoľné finančné príspevky a dary môžete posilať na účty:

Z územia Slovenska a zo zahraničia: VÚB Žilina, číslo účtu:

SK08 0200 0000 0024 8691 6455;

SWIFT: SUBASKBX; VÚB, Mlynské nivy 1, SK 829 90 Bratislava 25, Slovakia.

Z Českej republiky: Poštovní spořitelna, číslo účtu: 247761864/0300

Fotografie: Redakcia *Solas*

Zodpovedný redaktor: Drahoslav Vajda

Adresa redakcie: Redakcia *Solas*, P.O.Box 76, 010 07 Žilina 7

tel.: 0948 444 155

e-mail: redakcia.solas@solas.sk

www.solas.sk; blog.solas.sk

ISSN 1337-883X

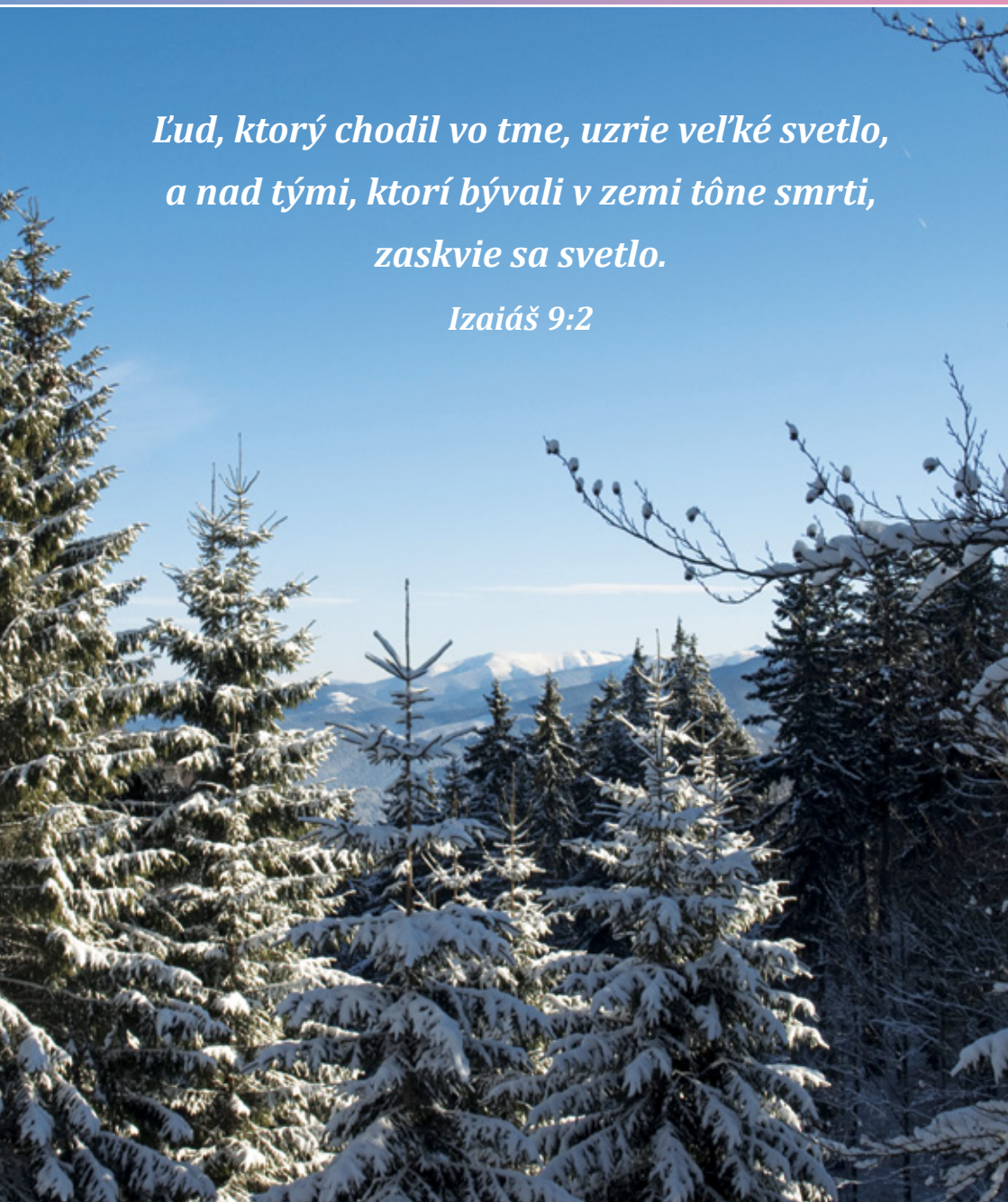
SOLA SCRIPTURA
SOLUS CHRISTUS
SOLA GRATIA
SOLA FIDE
SOLI DEO GLORIA

Solas

*Ľud, ktorý chodil vo tme, uzrie veľké svetlo,
a nad tými, ktorí bývali v zemi tône smrti,
zaskvie sa svetlo.*

Izaiáš 9:2

Jedine Bohu patří sláva

**Časopis Solas je, alebo sa môže stať, aj vašim časopisom.
Čítajte a rozširujte ho. Prispievajte svojimi článkami, svojím svedectvom.
Podporujte ho modlitebne, podporujte ho finančne.**

www.solas.sk